

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več ko trikrat 8 „
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
à 26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta „ „ 13.—
za četrt leta „ „ 6-50
za en mesec „ „ 2-20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta „ „ 10.—
za četrt leta „ „ 5.—
za en mesec „ „ 1-70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod žez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Upraviškega telefona št. 188.

Prešeren in politika.

Pri nas so ljudje, ki vsako stvar izpreobrnejo v politiko. Bodisi verska, gospodarska ali književna zadeva — vse jim je politično. Politično hočejo zase izkoristiti vse, od telovadbe do Prešerna, od mleka do bogoslužnega jezika.

Ljubljanski škof je smatral kot svojo dolžnost s stališča krščanske morale obsoditi nagoto na Prešernovem spomeniku.

Vsled tega je nastalo grozno vpitje in tuljenje v liberalnem taboru. Zdi se nam, da so to obsodbo ne le pričakovali, ampak nalašč izzvali, kar je kazal ves način prireditve, in da se veseli, da ni izostala.

Kajti, kakor sicer ti gospodje ljubijo in zagovarjajo nagoto, — pa svojo lastno nagoto, ki je pedoba narodnega izdajstva, skrbno prikrivajo in oblačijo.

Toda vse jim ni pomagalo. Ostra burja narodnega nezaupanja in splešne nevolje je razdrila umetna oblačila liberalne stranke, cunje so padle od njenega života in — narodni Judež Iškarijot je bil videti v popolni nagoti!

Zaman so se napredni krojači ozirali po novih cunjah, da bi pokrili svojo nagoto.

Prišla je slavnost odkritja Prešernovega spomenika, ki so jo hoteli izrabiti v svoje temne strankarske namene.

Prešeren naj bi s svojo nevenljivo slavo pomagal vzdržati in nadaljevati narodno izdajstvo!

Toda prišlo je drugače. Mōra znanih izdajskih zvez je tlačila Ljubljano ob slavnostnih dneh. Prišlo je mnogo pravih domoljubov k odkritju spomenika, mnogo iskrenih Slovanov, in vse je bolelo srce, ko je slavnostni govornik ob taki priliki v svojem znanem žargonu klical na boj zoper brate Slovence, na boj zoper ogromno večino slovenskega naroda!

Blamaža prirediteljev slavnosti je bila velika, politična nagota narodnih izdajic še večja, nego poprej. Vsi resnični rodoljubi,

vsi, ki so si ohranili čista narodna čustva, njega najzagrizenejšim sovragom?

so bili pa ogorčeni.

Nato je prišlo škefovo pismo županu Hribarju.

Kakor lačen volk na kost, tako so planili liberalni kolovodje na to pismo. Prišlo jim je ravno prav, da odvrne oči njihovih somišljenikov od njihove blamaže in od njegovega izdajstva, ter da vzbudi neumne strasti zoper ljubljanskega škofa, — predvsem pa, da si ž njim dobé absolutorij za svojo izdajsko politiko v zvezi s Schwegli in Heini.

„Narod“ je hitel pisat, da bo sedaj vsakdo razumel, kako neobhodno potreben je boj proti „Jegličevi stranki“. Takoj so na Dunaju začeli obrekovati, da je škof tako poostril politično napetost, da je deželni zbor zaradi njega (!) v nevarnosti. V vse nemške liberalne liste so zanesli to neumnost, nad katero se imeli vsi judje kanibalsko veselje.

Zares, krasna logika, vredna duševnega idiotstva, v katerem životari večji del vernih somišljenikov in čestilcev „Slov. Naroda“.

Kaj ima škofovo pismo opraviti s politikom? Škof je v svojem najsamolastnejšem delokrogu, kot ljubljanski škof, pisal županu Hribarju s stališča krščanske morale brez vseh drugih oziror.

Kaj se neki liberalci nad tem razburjajo? Kaj zdaj vpijejo zaradi krivice oni, ki sami vsak hip povdarjajo, da jih krščanska morala nič ne briga, da se raje držé naravnih nagonov, ki so v nasprotju s temoralo, ker ne poznajo razločka med človekom in živaljo!

Skofovo pismo je odločilno izključno le za one, ki se čutijo po svoji vesti vezane — temeljem svoje proste volje — poslušati glas svojega višjega pastirja.

S politikom pa nima to pismo celo nič opraviti. Ali ni naravnost besno iz škefovega pisma izvajati pravice do narodnega izdajstva, pravico, prodajati svetinje slovenskega naroda

in njega najzagrizenejšim sovragom?

Se večja nego neumnost, je v tem slučaju hudobija, ki se zanaša na neumnost in nerazsodnost „Narodovega“ občinstva.

Ker pravi škof, da je muza na Prešernovem spomeniku premalo oblečena — zato imaže Tavčar in njegova verna družba pravico nadaljevati zvezo s Schweglem in Heinom! Kateri razsoden in res naroden Slovenec bo sprejel ta razlog, ki je zajedno nad vse hudoben in tudi neumen!

Boj zoper „Jegličevo stranko“? To je tudi poseben naslov — premišljen falzifikat! Mi ne poznamo nobene „Jegličeve stranke“. A „Narod“ nazivlje namenoma tako katol. narodno stranko, če tudi je nebrojnokrat v dejanju dokazala, da je ta stranka zgolj politična stranka in kot taka avtonomna in strogo demokratično organizovana ter popolnoma neodvisna na vse strani odgovorna sama za svoja dejanja in v svoji politični borbi samostojna, ne poveljevana od ljubljanskega škofa.

Ali „Narod“ hoče na vsak način, da škof mora imeti stranko in čenča o „Jegličevi stranki“, ki je ni nikjer drugod, nego v mazanih predalih „Slov. Naroda“ in v nekaterih konfuznih glavah „Narodove“ inteligence.

Sicer pa vsako pri nas ve, da si katol. narodna stranka presto voli svoje vodstvo, svoj osrednji odbor in svojega načelnika in da je najvišja inštanca v vseh strankarskih zadevah shod zaupnikov stranke. Načelnik stranke je pa že nekaj let samo dr. Susteršič, ki je bil na to mesto ope tovano na shodih zaupnikov soglasno poklican in katerega zopet le shod zaupnikov — in nihče drugi — lahko vsak hip odpokliče.

Vse to ne more biti neznanu uredniku „Slov. Naroda“. A kljub temu piše o „Jegličevi stranki“ . . .

Namen je prozoren.

Saj ni še tako dolgo, kar so izvestni krogi na visokem mestu knezoškofa razupili

„obstrukcionista“ v deželnem zboru; dasi se on ni obstrukcije niti najmanje udeležil, je vlada hotela celo izrabiti našega knezoškofa, naj bi on povzročil opustitev katol.-narodne obstrukcije.

Toda voditelji katol.-narodne stranke so takrat s suhimi besedami povedali na merodajnem mestu, da je katol.-narodna stranka strogo demokratično organizirana, na vse strani politično neodvisna in si sama deloča svojo politično taktiko. Tako je ves vladni načrt padel v — vodo

Mi protestiramo slovesno zoper to, da vlačijo našega nad vse požrtvovalnega, sveto živečega nadpastirja v dnevne politične boje, dasi on deluje, kakor vsakdo vidi, le v svoji cerkveni, višjepastirski službi kot varih vere in nravnosti.

Ravno tako pa protestiramo z isto slovesnostjo zoper to, da se vzvišeno ime Prešernovo zlorablja kot figovo pero za nagoto narodnega izdajstva!

Položaj v Stari Srbiji.

(Izvirno poročilo.)

Prizren, meseca septembra.

Pred časom so pregnali Turki v Malo Azijo nekatere najglasovitejše arnavtske razbojnice. Sedaj je pa nekaterim dovoljen povratek, med temi je glasoviti Rуста Kabašanin iz vasi Kabaša. Seveda Arnavti s tem niso zadovoljni in zahtevajo, da se izpuste iz pregnanstva vsi pregnani Arnavti. Ko je v Djakovico in Peč prišel glas, da se ne vrnejo vsi, so Arnavti v znak protesta zaprli svoje „čaršije“ (trgovine). Djakovski Arnavti so bili tako razburjeni, da so vjeli sultanovega odposlanca Sakir-pašo, o katerem sem Vam že poročal, da je sedaj med Arnavti. Arnavti iz Ljume, ti najhujši med najhujšimi, se pripravljajo, da skupno z djakovskimi oboroženi pridejo v Prizren, ter tu zahtevajo od oblasti, da se tudi ostali Arnavti izpuste domov, da se ne izvrše reforme, sicer začne klati.

LISTEK.

Dobrotni duh.

Spisal V. K.

Blizu Triglava je živel v skromni zagorski vasici pošten mladenič z lepim imenom Janez Muha.

Reditelji so mu bili umrli že zdavnaj; posestva je imel malo, premoženja nič. Pa vse to ga ni skelelo toliko kakor to, kar so trdili o njem poredni sosedje. Dražili so reveža, kadar so le mogli, skrivaj in očito, in mu očitali, češ, Janez Muha je tako neumen, da vsako spomlad posluša kakó cveto koprive. Nekateri so ravnali še grje z njim. Imenovali so ga naravnost „modrijana“.

Pa vse to bi bil Janez Muha z grenkimi slinami vdano in potrpežljivo pogoltnil natiroma, celo „modrijana“ bi ne bil zameril nikomur resno, če bi ne bila prebivala konec vasi brhka Lenka.

To dekle mu je bilo namreč izmed vseh najbolj všeč. V resnici Lenka ni bila posebnó lepa. Bila je dolga in suha ter je škilila, pa samo na levo oko. Kadar se je v veselju zasmejala ali od jeze zarežala, se je

pokazalo, da ji je neusmiljeni zob časa okružil in izpulil že marsikateri zob iz preširnih ust. Taka je bila Lenka in vendar je ugajala Janezu nad vse. Kar ni se je mogel nategniti, kadar je praznično oblečena, z židano ruto na glavi, pristopicala po maši domov grede skozi vas. Tedaj je vselej še enkrat pogledal tja doli, koder je bingljala debela verižica, odpel suknje na široko in petegnili viržinko v žepu tako, da se je bolje videla iz suknje.

Take čase je bil ves srečen in pozabil je, kako so obrekovali sosedje tudi njegovo uro, njegov edini zaklad. Klobasali so, da je verižica iz najslabšega jekla in da je bil svoje dni priklenjen nanjo sosedov pes Sultan. Nekateri so ga opravljali, da sploh nima nobene ure, ampak da je na verižici privezan le ključ od omare; drugi pa so govorili, da ima Janez Muha sicer pravo uro, ki je pa tako zanikarna, da se ustavi precej, če jo Janez ne potrese vsakih pet minut.

Le škilasta Lenka ga ni zbadala s takimi kvantuzami in to mu je bila velika tolažba. Stopil je torej enkrat, ko sta premetavala pokošeno seno, k njej in jo prijazno vprašal, ali ga ona hoče, če jo hoče on.

Lenka, ne bodi lena, mu je hitro pokazala figo. To se je zdelo Janezu Muhi slabo znamenje.

„Ti Muha muhasta“, mu je odgovorila na vljudno ponudbo, „ali mar ne veš, da se človek ne sme ženiti brez denarja?“

To se je zdelo optimistu Janezu zopet dobro znamenje in iskra njegovega sladkega upanja se je vžgala v vesel plamenček. Lenka, si je mislil, je sicer škrbasta, toda za vsako škrbino ima prihranjen stotak. In še rajše jo je imel in kadar je količkaj utegnil, je premišljeval, kako bi si pomagal do potrebnega denarja.

Tako je ugibal tudi nekoč, ko je ležal pod hrastom v hladni senci. Kar jo je pri mahal mimo mladi kovač Cene, ki je bil lansko leto doslužil vojake. Cene je imel hudo bolzen; bil je namreč vedno hudo žejen. Kako bi pa tudi ne bil, ko je moral stati toliko ob vročem ognju.

„No, kaj pa je tebi, Janez“, ga je nagovoril, „da se držiš tako presneto kisto? Kaj pa ti manjka?“

„Oh“, je odgovoril Muha, „denarja mi manjka, denarja, vidiš!“

„Veš kaj“, je dejal kovač po kratkem

premišljevanju, „nekaj ti povem, pa nikomur ne boš pravil o tem!“

„Nikomur!“ je obljubil Janez in radovedno uprl oči v porednega Ceneja.

„Za dva štefana boš dal, Janez, pa ti pomagam!“

„Kaj pa, precej, če mi res pomagaš. Zdaj pa povej že enkrat, Cene!“

„Vidiš, Janez“, je dejal kovač in sedel k Muhi v senco, „pri vojaki sem videl in slišal marsikaj, o čemer se tebi ne more niti sanjati. Posebno lepe reči pa sem zvedel o duhovih.“

„Ni mogoče“, se je začudil Muha in se naglo primaknil bliže kovača. „Pa bi ti vse raztrobil, da bi se mi ljudje smejali. Zakaj svet je že tako neumen, da se rad upira zlati resnici.“

„Nič se ne boj pa govori, lepo te prosim! Jaz bom molčal, kakor sem že obljubil.“

„Dobro. Veš kaj sem zvedel od prebrisanega moža, ki je imel črne bukve? Da se sme vsak duh vrniti z drugega sveta na zemljo, seveda le, če pretrpi prej hude muke. Tak duh prinese veliko srečo človeku, ki zna prav ravnati z njim. Najrajši

Rusta Kabaš je zelo ogorčen na Srbe, ker je moral zaradi njih prebiti v pregnanstvu dve leti in pa še bolj zaradi tega, ker so mu Srbi med tem ubili dva sina. A ta okoreli zločinec se je sedaj pretvoril in je tudi pred Srbi tako domač in miroljuben kakor ovca. Tako je, ko je dospel, pozval k sebi na dogovor vse uglednejše Srbe iz okolice in je bil napram njim zelo ljubeznjiv. Naročil jim je le, naj zahtevajo od turških oblasti, da se umakne vojska iz okolice samostana sv. Marka, ki je dospela tja, da čuva Srbe pred zločinci, kakršni je tudi Rusta. A da umiri Srbe, jim je obljubil, da so sedaj pod njegovim varstvom in da jih bo on čuval pred ostalimi razbojniki. Srbi sedaj ne vedo, kaj bi počeli. Ako se umakne vojska, bo Rusta prišel po stari navadi ubijati Srba za Srbom, ker jim ne more odpustiti, ker so mu ubili dva sina; ako pa ne bodo zahtevali, da se vojska odstrani, bodo s tem pokazali, da ne verujejo v njegovo prisego, a hujske žalitve ni za Arnava ko to. In potem zopet gorje Srbom. Naj se stvar izteče tako ali tako, dobro se za Srbe ne bo izteklo.

Razbojniški vedja Ljuša iz Kosovice je zahteval od Pera Klobukara in Toša Boljevdanina, ki sta pred arnavtskimi razbojniki pobegnila v Srbijo, da njemu predasta svoje imetje. Ko tega nista hotela storiti, ju je pozval na sestanek v selu Medvedja, zunaj Srbije. Ta dva sta na svoje nesrečo res prišla, in Ljuša je ubil oba. Zgodilo se pa Ljuši ni ničesar.

Ena arnavtska razbojniška četa je napadla pred dnevi hišo srbskega pravka Todor Boškovića iz vasi Drenovčica. Todor jih je sprejel s puškinim ognjem. Boj je trajal celo noč, a pred zoro so Arnavti pobegnili, zapalivši Todoru petdeset vez sena, hrano in žito ter več posolij.

Pred nekaj dnevi so arnavtski tatovi ukradli blizu Prištine trgovcu Jovanu Pantiću nekoliko voz koruze. Tatove je turška oblast vjela, a jih zopet izpustila iz strahu pred Arnavti.

Seljaku Staneju Maksimoviću iz Matičana so Arnavti ukradli štirideset koz in enega konja. Ve se, kdo je tat, a reči se ne sme.

Poleg tega so razbojniki — Arnavti — ubili Vidosa v a, kmeta iz sela Salinkovice, Mileta, kmeta iz sela Opraške, in Tijanića iz sela Crkoleća. To so znani ubojci; kolike pa jih je, za katere se nikoli ne izve.

To je jasna ilustracija, kake razmere vladajo v Stari Srbiji za varnost življenja in imetja. A to še ni vsa slika te anarhije. To pa najbolje osvetljuje slučaj, ki se je zgodil s Šakir-pašo, posebnim sultanovim poslancom, ki je dospel sem, da umiri Arnavte, a ti so ga zarobili. Na vprašanje, kaj Arnavti žele, da se umire, so Arnavti v Djakovici odgovorili da zahtevajo, da jim da sultan 3000 pušk, da se v Stari Srbiji ne uvedejo reforme in da se takoj izpuste iz prognanstva tudi oni Arnavti, ki so še ostali v prognanstvu. Šakir-paša jim je obljubil, da jim bo to izposleval, a šele ko se vrne v Carigrad. A Arnavti vedo, kako znajo Turki lagati, in so izjavili, da je paša toliko časa njihov vjetnik, dokler brzojavne ne izposluje njih želja. A da bi jim ne ušel, so Arnavti odredili stražo, ki ga je čuvala. Vsled muke in strahu je Šakir-paša tako obolel, da ni mogel hoditi. Zato so Arnavti pustili stražo, a Šakir-paša je zbral vso svojo meč, podkupil nekaj Turkov, da so mu osedlali konja, in ko ni bilo Arnavtov, je skočil na konja in, čeprav bolan, pobegnil preko Prizrema v Skoplje, a iz Skoplja je

odpotoval z železnico v Carigrad. Lahko se bo pehvalil pred sultanom.

Se-li človeku ne vriva vprašanje: Ako Arnavti tako ravnaajo že s posebnim sultanovim poslanikom, s pašo, kaj si potem ti razbojniki ne dovolijo vsega z jadro neoboroženo raje, s — Srbi.

Na koncu še en slučaj. Na praznik Velike Gospojnice, 28. avgusta, je vozil neki Turčin Srba iz Prištine, Krsta Zdravkovića z materjo, sestro in bratom v samostan Gračanico. Po poti se Srbin in Turčin-kočijaž spreta in v prepiru zakolje Turke vprico matere, sestre in brata Krsta, vrže mrtvo truplo na pot in zbeži. Na klicanje matere, sestre in brata prihite Arnavti ter vjamejo Turka; a ko jim je ta povedal, da je ubil Srba, so ga izpustili.

Taka je osoda tega naroda.

Tedenski pregled.

Na mednarodnem protialkoholnem kongresu v Budimpešti so bili katoličani častno zastopani. Za vse udeležence je bilo izvršno preskrbljeno. Odlikovali so se dijaki abstinenti. Predavanja štirih dni bodo natisnjena v posebni knjigi. — V led novih izprememb v ministrstvu je dobila Gautscheva vlada skoro docela liberalen značaj. Liberalna koalicija bi utegnila na daa priti z liberalnimi zakoni. — Umori v Varšavi so na dnevnem redu. Zadnji čas je bilo zavratno umorjenih šest policajev. Radi atentatov na policijo je proglašeno obsedno stanje. — Na Ruskem Poljskem bodo volili v gosudarstveno dumo 27 poslancev. En poslanec pride na 385 tisoč prebivalcev; na ostalem Ruskem pa voli 250 tisoč volivcev enega poslanca. — V Baku je navidez mir, a prebivalstvo je še vedno razburjeno; nekatere trgovine so še zaprte. Živila so se silno podražila. Neposredno škodo cenijo do 500 milijonov mark. Tolpe plenijo in moré po deželi, kamor ne upajo ruske čete. — V Novem mestu je bil 17. t. m. shod volivcev, zlasti obrtnikov, da bi se razgovorili o mestnem gospodarstvu in postavili kandidate za III. razred pri občinskih volitvah. Na shod so prihrumeli v družbi raznih kričačev in tudi nevolivcev davčni, poštni in razni drugi c. kr. uradniki zlasti od sodišča z namenom, da izpodrinejo obrtnika iz razreda, ki mu pripada. Povabljeni poslanec Šuklje je protestiral in povdarjal, da je tu shod volivcev in da nevolivci nimajo prostora na tem shodu. Shod bi moral otvoriti sklicatelj, a ti volivci in nevolivci so kar proglašili za predsednika Slančevega pisarja. Uradniki so se torej pri tej priliki izigrali kot nasprotniki ljudstva, dasi jim je ukazano varovati strogo objektivnost. Uradniki, varhi postave, so se borili na nepostavnem shodu ob strani nevolivcev in soc. demokratov proti volivcem - obrtnikom! — Slednji so pozneje sami zborovali. Dvorni svetnik Šuklje je govoril o pomenu sedanjih volitev za Novo mesto. — V Kandiji je imel isti dan obrtni shod dr. Žitnik. — Iz lanskega poročila o šolstvu v Galiciji je razvidno, da je ond 250 tisoč 6-12 let starih otrok brez vsakega pouka. Učiteljev je mnogo brez kvalifikacije. — Cesar se je posvetoval z vojnim ministrom Pittreichom in z drugimi vojaškimi svetovavci o mažarskem poveljnem jeziku. Mažarsko poveljevanje je izključeno. — Sestava nove vlade bode baje poverjena grofu Zichy-Ju. Te dni sprejme cesar voditelje združene ogrske večine, da jih pozove, če so voljni opustiti svoje zahteve o mažarskem poveljnem jeziku. — Peterburg ima po zadnjem štetju 1,210,846 prebivalcev, približno dvesto tisoč manj nego prejšnje leto. — Do 20. t. m. je na Pruskem umrlo za kolero 75 oseb, obolelo pa 213. — Posamezni deli predora skozi Karavanke so se ponižali. Treba bo poprave. Otvoritev železnice bo čez eno leto. V Vintgarju se nasip na ilovnatem svetu seseda proti Radolni. — Mleko so sklenili podražiti producenti v Ljubljani in okolici za 4 vinarje pri litru. Govori se o občni mlekarški zadrugi, ki naj bi se ustanovi.

V 38 okrajih moskovske gubernije vlada lakota. — Za novo rusko brodogojstvo bodo dali v proračunu vsako leto 50 milijonov rubljev. — Soc. demokratje so imeli v nedeljo shod; na sporedu je bila nesreča pri gradbi domobranske vojašnice. Dokazovali so, da se je trikrat kršil zakon, da je glavni krivec Tönnies, drugi njegov polir, tretji pa obrtni nadzornik. Posredovalec tvrdje je izjavil, da je Tönnies pripravljen vse storiti, kar se bo od njega upravičeno zahtevalo. — Japonski admiralk Katogo je bombardiral Petropavlovsk ter uničil več hiš. — Mirovna pogodba se potrdi in objavi v Tokiu 7. oktobra. — Potresni sunki v južni Italiji se še ponavljajo; razgrajal je ond tudi hud vihar, ki je podrl več hiš. — Prišli so na sled novi zaroti proti sultanu. — Arabci so premagali 2 bataljona sultanovih čet in iznova jeli oblegati stolico v Jemenu. — Mil. gosp. škof Trobec, slovenski vladika v Ameriki, je ob-

hajal 5. sept. 40 letnico mašništva. — Kranjski deželni zbor bo sklican, kakor se čuje, dne 10. okt. — Otvoritev zavodov sv. Stanislava se je izvršila 21. t. m. slovesno in sijajno. Ni bilo sicer toli unanega hrupa, kakor n. pr. pri odkritju nečednega spomenika Prešernovega, ki za slovensko ljudstvo pač nima prave koristi, — pri otvoritvi zavodov pa se je vršila vsa slovesnost tem priskrneje, tem iskreneje, združena z molitvijo, da bi novi, krasni zavodi bili res ognjišče in vzgojevališče naše prihodnje, zdrave inteligence. V prostorni gledališki dvorani je presvetli knez in škof podal račun o svojem petletnem delovanju glede zavodov, pojasnil velik pomen učilišča, kjer se bo naša mladina vzgojevala v veri in čednosti, ter se je zahvalil vsem, ki so pripomogli, da se je delo izvrševalo. Knezoškof ljubljanski, kakor tudi ves slovenski narod je lahko ponosen na tako velikanski spomenik prosvete, na največji kulturni zavod, kar jih premore slovensko ljudstvo. — Arhitekt pl. Vancaš je pri otvoritvi podal prav točno poročilo o stavbi, o njenih podrobnostih itd. Pred sodiščem je bila ta teden zadeva mestne občine ljubljanske s kazinskim društvom glede verande, ki ovira pot pred kazino. Zaslišanih je bilo mnogo prič.

Godovi prihodnjega tedna: Nedelja 24. Marija, reš. jeta., Rupert; ponedeljek 25. Kleofa, Marija de S.; torek 26. Justina, Ciprijan; Gerard šk.; sreda 27. Kozma in Damijan muč.; četrtek 28. Vaviljav kr., Marcijal; petek 29. Mihael, Evtihij; sobota 30. Jeronim sp., Honorij šk.

Notranje politični položaj.

Razpust zbornice. Gautsch je baje namignil voditeljem nemških strank, da namerava v kratkem razpustiti zbornico. Ako razpusti zbornico meseca novembra, vlada ne predloži vže napovedane predloge o češkem vseučilišču na Moravskem. Poslanci sodijo, da razpusti Gautsch zbornico, ko bode zaključni čeni deželni zbori Nove volitve se vrše najbrže mesca januarja prihodnjega leta.

Nemci in Gautsch. Kakor poročajo listi, se je Gautsch pri zaslišanju voditeljev nemških strank čudil, zakaj so nanj nejevoljni. Nemci nimajo nikakega poviča, da bi se razburjali in pritoževali. Odprava čeških vzporednic v Opavi dokazuje, da vlada upošteva želje Nemcev. Kar se tiče vseučilišča na Moravskem pa vztraja pri izjavi v zbornici, da se mora ustanoviti v sporazumu s Čehi in Nemci. Čehi niso dobili nobenih koncesij in tudi ne bodo dobili takih koncesij, ki bi nasprotovale nemškim koristim.

Čehi o položaju. V Pragi je govoril poslanec Dveřák o položaju. Napadel je Gautscha, ki je nasproti Nemcem prenehak in neizpolni čeških zahtev. Čehi niso zakopali svojih državnopravnih zahtev. Češki narod se bo razburil, če ne dobi drugega češkega vseučilišča in notranjega uradnega jezika. Stjemo pred odločitvijo, če bo zbornica delala ali ne. Dveřák je končal svoj govor: „Prihodnjost bo strmela, kako malenkostni so bili avstrijski državniki v času, ko se se v ostali Evropi reševala svet pretresujoča vprašanja.“ Poslanec Ryba je pa naglašal na nekem shodu, da izpremeni češki klub svoje stališče nasproti vladi, če Gautsch ne izpolni obljub, ki jih je dal Čehom.

Socialni demokratje proti Gautschu. Včeraj se je vršila na Dunaju državna konferenca avstrijske socialne demokratije. Razpravljali so o Gautschevem napadu na ogrsko volivno izpremembo. Pernerstorfer je napovedal vladi boj „na nož“. Socialisti hočejo vprizoriti proti Gautschu živahno agitacijo. Sprejeli so jako ostro izjavo, ki se končuje: „Vun s splošno, enako in direktno volivno pravico za nemške, češke poljske in jugoslovanske stranke! Ogrski socialist Garemy je naglašal, da Ogrske ni mogoče vladati drugače kakor s splošno volivno pravico ali pa z bajoneti.

Dr. Adler je zahteval svobodno samostojno Ogrsko in svobodno samostojno Avstrijo.

Avstrija na Balkanu.

„Esti Ujsay“ poroča iz Carigrada: Tri tirdjo, da nameravajo avstrijske čete zasesti Novi bazar. Pri Plevju so Avstrijci že baje prekerali turško mejo. Avstrija ima po berolinski pogodbi pravico zasesti Novibazar, a namerava zasesti le če „no pokrajine Na željo sultanovo se je baje v tej zadevi opetovano posvetoval turški minister za zunanje stvari, Tevrik paša, pri avstrijskem poslaniku v Carigradu, baronu Callice.

Prebivalstvo baje vsled okupacije ne bo razburjeno, ker je navajeno avstrijskih posadk, ki so že opetovano v Plevju in Pripolju skrbele za red. Avstrijske ministrstvo za zunanje stvari zanikuje ta poročila.

Pred odločitvijo ogrske krize.

Danes zasliši vladar voditelje združene ogrske večine. Prvotno je nameraval vladar zaslišati Kossutha, Andrassyja, barona Banffyja in grofa Aladarja Zichyja. A na željo poklicanih voditeljev je pozvan k zaslišanju tudi „spiritus rector“ sedanje večine grof Apponyi. „Magyar Ország“ priobčuje Košutov članek, v katerem naglašja, da žele voditelji rešitev krize, a da se ne nameravajo povrniti s praznimi rokami v demovino. Cesar pa baje ne namerava na nikak način odnehati v zadevi mažarskega poveljnega jezika.

Brezpravno stanje na Hrvaškem.

Zagrebška stolica je sklenila pozvati finančno ravnateljstvo, naj zaukaže, da se razpišejo in pobirajo davki tudi po eksekuciji.

Nemški socialnodemokratski shod v Jeni.

Tajnik državni poslanec Molkenbuh r poroča o delovanju socialnodemokratskega vodstva. To poročilo je jasno pokazalo, da socialni demokratiji ni teliko na dejanskem izboljšanju delavskih razmer, kolikor na tem, da seje s hujskajočo agitacijo vedno večjo nezadovoljnost med delavce, jih naščujejo dostikrat čisto po nepotrebnem proti drugim slojem in tako pripravljata tla za revolucijo, ki naj porušil ves sedanji družabni red z vsem, kar je v njem dobrega in ustvari socialnodemokratsko državo. Tajnik je poročal, da se je letos ustanovila posebna agitatorska šola v Düsseldorfu, kjer se zvečer brezplačno poučuje o načinu in sredstvih uspešne agitacije. Spomladi se je nemško socialnodemokratsko vodstvo pogajalo s poljsko socialistično stranko, pa so se pogajanja razbila. Nadalje je poročal o stavki rudarjev na Vestfalskem ob Ruri. Socialni demokratje so se pri tem kaj malo izkazali, kar so storili, je bilo večinoma „razburjevanje javnega mnenja“, kakor je dejal tajnik sam. Da so prepustili borbo za ubogi delavski stan krščanski organizaciji in delavstvo izdali, za zamolčal. Socialnodemokratsko časnikaštvo se je zelo razvilo, tako da šteje stranka 55 dnevnikov. Osrednje glasilo „Vorwärts“ ima 84527 mark dobička. Zanimivo je bilo poročilo, koliko kazni so morali delavci leta 1904 prestat zaradi socialistiškega gibanja, stavk in agitacije. Vseh kazni je bilo: 2 leti, 3 mesece prisilne ječe, 65 let, 7 mesecev, 2 tedna zapora in 15400 mark denarnih glob. Blagajnik Gerisch je preračunal dohodke na 723.069 mark, stroške

Dalje v I. prilogi.

se mude ob križ - potih, kadar sije polna luna.“

„Ali res? I kaj pa bi moral narediti, da bi bil vseč dobrotljivemu duhu?“

„Dve uri pred polnočjo ne smeš črhiniti nobene besedice in malo pred polnočjo greš čakati na križpot. Kadar se prikaže duh, v belo mrtvaško rjuho zagrnen, se ga ne smeš ustrašiti in se mu moraš pokloniti že oddaleč in to trikrat. Pred njim moraš stati s povešeno glavo in B g ne daj, da bi mu hotel pogledati v obraz. Če ga potem prav lepo in ganljivo prosiš, ti more izpolniti vsako željo, toda samo eno!“

„Primojdunaj,“ se je razveselil lahkoverni Janez, „nocoj je polna luna! Še nocoj pojdem čakati na križpot!“

„Kadar hočeš; prav imaš, da ne odlašaj.“

„Tja za Črni vrh pojdem, tam je križpot nad vasjo, tam za graščakovim gozdom.“

„Dobro, Janez! Zdaj pa pojdiva pit, jaz sem strašno žejen.“

Šla sta v krčmo. Janez je dal za dva bokala in za toliko slanine, kolikor jo je hotel kovač snesti. Ni se mu zdelo škoda denarja; saj bi vse to dobrotljivemu duhu

pošteno uračunil, kadar bi mu razodel vročo željo.

Ko sta se dobro najedla in napila, se je kovač poslovil in želel Janezu mnogo sreče. Muha pa mu ni dal od sebe, plačal je še liter in spremil kovača domov. Prekanjeni Cene se je delal hudo trdega in vinjenoga; Janez ga je moral skoraj nesti v posteljo, kjer je kovač takej zasmrčal smrčanje pravičnega.

Janez Muha pa jo je korajžno mahnil proti križpotu. Blizu razpotja je sedel v graščakovem gozdu na štor in čakal potrpežljivo polnoči. Počasi, počasi je potekal čas. Janez se je zbal, da ne bi zamudil pravega časa; zato je vstal, in se naslonil ob smrekovo deblo in je debelo gledal v polno luno na jasnem nebu, posmetem z drobnimi zvezdami. In vedno iznova si je sestavljal in ponavljal lepe besede, s katerimi je bil namenjen omečiti dobrotnega duha.

Ura na vaškem zvoniku je udarila trikrat pred polnočjo. Janez Muha je bil izredno močan in je rad trdil, da se ne boji nobenega vruga. Vendar zdaj v tih noči, v samotnem gozdu, mu je srce vendarle jelo

nekako plašno utripati in mu je tolklo vedno burneje, čimbolj se je bližala ura duhov. Čudno je trepetal lunin svit po tihem drevju in gozdne sence se si podajale črne roke kakor roj strašnih pošasti. Večkrat se je obrnil Janez Muha plašno in poslušal na vse strani, toda nikjer se ni genilo nič.

Zdelaj v vasi je počasi odbilo polnoči. —

Mrzel pot je obilil Janezu čelo in nehotne se je stresel. Vendar je pogumno stopil proti razpotju in tiho čakal.

Kar naenkrat so se mu jela tresti kolena. Tam od tamnega graščakovega gozda se je počasi bližala velikanska bela prikažen! Janez je od strahu zamižal, da ne bi videl dolge mrtvaške rjuhe, ki se je pošastno vila v rahli nočni sapi. Roke so se mu tresle in zobje so mu šklepetali; od samega strahu bi bil najrajši ušel, pa se ni mogel geniti; rad bi bil zaklical na pomoč, toda glas mu ni hotel iz grla. Trepetaje na vsem životu je pričakoval strahovite pošasti, ki se je bližala tiho kakor megla.

Ta grozovita pošast ni bil nihče drugi nego navihani kovač Cene na bergljah.

Ni trajalo dolgo, ko je stal beli duh

pred Janezom, ki si je komaj upal dihati. Ubogi Muha je upognil glavo in v nepopisnem strahu pričakoval, kaj bo. Tiho je molil očenaš, tako goreče, kakor še nikoli. „Kdo si?“ ga je vprašal zamolkel glas z drugega sveta in koščem mrtvaški prst se je dotaknil njegovega petnega čela. Kovač Cene je bil namreč pomolil izpod rjuhe ogledano kurjo kost.

Janez Muha od samega trepeta ni mogel žugniti nobene besedice.

„Kdo si?“ je ponovil duh in zopet je čutil Janez mrzlo mrtvaško kost na čelu.

„Janez Muha“, je odgovoril ponižno. Sam sebi se je čudil, da je vendar tako pogumen.

„Zakaj motiš mir mojih kosti?“ je vprašal duh z votlim glasom.

Revež Muha je hipoma pozabil vse lepe besede, s katerimi je nameraval pridobiti duha zase in je zopet molčal.

„Nikar se me ne boj, sin prahu!“ je šepetala prikazen. „Dober duh sem, srečo prinašam ljudem.“

„Oh, preljubi duh!“ je zastokal Janez Muha ves hvaležen.

pa na 499.118 mark. Od izdatkov je odpadlo 111.284 za splošno agitacijo, 43.032 mark za volilno agitacijo, 39.827 mark za plačo socialnodemokratskim državnim poslancem. Dr. Südekum je dodatno k točki o podražanju mesa predlagal, naj se povsod dela na to, da bodo mesta in trge preskrbovale z mesom obične same. Bernsteinske se je zopet bavil s splošnim mednarodno političnim vprašanjem o angleškem parlamentu. Dejal je, da bodo volili v angleški parlament 30—50 delavcev (zelo neverjetno), ti se pa bodo izrekli vsi za splošni mir. Förster je poročal o delovanju socijalnodemokratskega državnoborovskega kluba. Dejal je, da je državni zbor popolnoma nezmožen rešiti socijalnopolitiška vprašanja.

Nadalje se je na shodu sprejel predlog, naj se z vso močjo dela na to, da državni zbor sklene ločitev cerkve od države. Sprejela se je tudi resolucija glede reforme vojaškega kazenskega zakonika. — Zanimiv je bil referat poslanca Fischera o praznovanju 1. maja. Konstatiral je, da se je v tem oziru pojavilo nasprotstvo med socijalnodemokratsko organizacijo in delavskimi strokovnimi društvi. Govornik je to zelo obžaloval in povdarjal, kako velik demonstracijski pomen ima praznovanje 1. maja. Strokovna društva, ki so proti 1. majniku, so premalo idejalna in ne pomislijo, da se delavcu gre v prvi vrsti za boj med stanovi, ne pa za male praktične potrebe (!). Shod je potem sprejel zelo oestro resolucijo, ki nalaga delavcem dolžnost, praznovati še nadalje 1. majnik. Sprejeli so tudi resolucijo, ki obseja ruski despotizem, proslavlja ruske revolucionarce in izjavlja, da je proti carjevemu samodržstvu dovoljeno vsako sredstvo. Največ zaslug za rusko revolucijsko gibanje ima seveda socijalna demokracija.

Debate ob priliki resolucije o praznovanju majnika so se sicer mirno končale, pa so vendar pokazale, da med socijalnodemokratskim vodstvom in delavskimi strokovnimi društvi v načelnih vprašanjih ni edinosti. Schmidt je branil strokovna društva in grajal to, da znanstveno glasilo socijalnih demokratov „Neue Zeit“ podcenjuje pomen parlamentarizma in tako-le povspesuje, da se stranka anarho-socijalistov, ki se od pravih anarhistov le malo ločijo, vedno bolj razširja. Frisch iz Berlinu je dejal, da praznovanje majnika v Berlinu vedno bolj pojema. Vnela se je zelo huda debata, konečno so sprejeli omenjeno resolucijo, vendar pa določili, naj se na prihodnjem mednarodnem kongresu sklepa o tem, kako časom primerno izpremeniti določbo o 1. majniku. Na predlog dr. Liebknechta se je sklenilo mladine študirati proti vojaštvu. To bo res — nadebudna mladina.

Sedmi mednarodni shod za delavsko zavarovanje

so včeraj zaključili. Sklepali so o sestavi mednarodne statistike o nezgodah. Izvolili so komisijo, ki naj proučuje to zadevo. Clani komisije so: Fuster, Kaan, Klein, Kogler, Magaldi in Boser. Prihodnje zborovanje se vrši v Rimu. Razpravljati nameravajo posebno vprašanje o zdravniški službi pri delavskih zavarovalnicah in o ustanovitvi vseučiliških stolic za socialno medicino. Zborovanje je zaključil častni pred-

„Če me natanko ubogaš, ti izpolnim katerokoli željo. Kaj želiš?“

„Denarja bi rad, častiti duh!“ je prosil Muha, nekoliko ohrabren po prijaznih besedah bele pošasti.

„Koliko pa?“ je vprašal duh.

„En mernik cekinov!“ je prosil Janez zaupno. „Prav lepo vas prosim, gospod duh, in nikdar vam tega ne pozabim, če mi pomagate in vse vam storim, kar zahtevate, vse, samo kaj takega ne, kar bi bilo zoper božje in človeške zapovedi.“

„Poslušaj torej, sin Adamov,“ je dejal duh. „V Ljubljani živi stara sorodnica, katere ti ne poznaš. Ona ima cekinov več mernikov. Vse te dobiš po njeni smrti ti sam. Toda zdaj tolike dobrote še nisi vreden. Potrpi in čakaj! Za pokoro pa pojdi zdajle precej doli na konec vasi, potrkaj na okno Lenke, oponašaj trikrat glas mačka, šteje do devetdeset in se vrni domov. Ne daj se zmotiti, in naj se zgodi kar hoče, stori vse, kar sem ti ukazal, sicer ne dobiš nobenega počenega cekina in vse bi bilo za stonj. Pojdi in molči!“

Bela prikazen je zginila zopet v gozdu. Janez Muha se je globoko oddehnal, si obrišal potno čelo in jo je nemudoma urezal proti Lenkini bajti. Potrkal je z dolgo prekleto močno na okence.

sednik dr. Koerber z daljšim govorom, v katerem je naglašal, da mora priti zavarovanje na tako stopinjo, na kateri delavcu ne bo več potrebna beraška palica.

Rusija.

Bombni napadi. V varšavskem saškem vrtu je bila vržena včeraj popoldne bomba. Ranjenih je več oseb. Policija je prišla napadalca, ki je ranjen. Vzrok napada še ni znan. Tudi iz Helsingforsa poročajo o bombnem napadu. Vvzaškem mestnem parku je bila predvčerajšnjim vržena ob pol 10. uri zvečer bomba. Pek so čuli v mestu in okolici. V bližnji gubernatorjevi palači je počilo 55 šip. Poškodovan ni bil nihče. O napadalcu nimajo nikakega sledu.

Kavkaz.

Iz Bakua so izgnali 15.000 perzijskih delavcev. Pričakujejo, da izžene ruska vlada iz mesta še 15.000 perzijskih delavcev. Mesto zapuščajo tudi ruski in armenski delavci. Jako otežkočeno bo zopet pridobivanje nafte, ker bo manjkalo delavcev. Tatarski napadi v Samaku armenski mestni del. Onemogočen je promet z živili, ker so ceste v oblasti roparjev. V Šuši je lakota. V Baku so odposlali 2 bataljona pehote, oddelek lovcev, 2 kazaški stotniji in eno artiljerijsko baterijo. V Batumu je odkrila policija pri nekemu Perzu tajno skladišče za orožje in strelivo.

Zemljiška izprememba v Avstraliji.

Južno-Avstralska vlada je predložila zbornici zakonski načrt, ki je v socialnem oziru velikega pomena. Po tem zakonu naj bi imela vlada pravico nakupiti vsako zemljišče, ki je vredno nad 20.000 funtov šterlingov. Vlada namreč namerava na ta način pomnožiti število naseljencev.

Svobodomiselnih neolikanci.

Verno ljudstvo v Kalabriji prireja javne obhode in molitve, da vsaj v tem najde tolažbo v strašni potresni katastrofi, ki je porušila toliko trgov in vasi ter vrgla ljudstvo v najhujšo bedo. Liberalcem pa to ni prav. Oni so na krmilu vlade, so krivi, da je kalabrijski in sicilski kmet najbednejše bitje na zemlji, nimajo fondov, da bi hitro in izdatno sezidali po potresu prizadetemu ljudstvu vsaj lesene kočice in mu preskrbeli kruha, tako da morajo Kalabrijcem poslati mile darove iz Trsta in Gorice, in vendar se še tako sirovi, da ljudstvu ne privoščijo niti tega, da bi zadostilo svojemu verskemu čutu, ki mora biti po svobodomiselnih načelih vsakomur sveto in nedotakljivo. Liberalni list „Provincia di Como“ kolne tistega Boga, h kateremu moli Kalabrija, in piše: „Ta Bog je Bog potresov, Bog klerikalcev, ki mori svoje vernike in ubija otroke na materinih prsih, to je Bog, morilec ljudstva...“ Nevera je že tolika, da spadajo moderni brezbožneži že med dušno bolne. Nevera je psihopatičen pojav, drugače si ni mogoče razlagati tega liberalnega izbruh a blažnosti. Pravi morilec ljudstva je tisti malik, ki se imenuje liberalizem, tisti malik, katerega njegovi privrženci častijo s tem, da se udajajo nenravnosti in pohotnosti. Ta malik je privedel moderno Italijo na rob propada. Prvi, ki je Kalabrijcem tudi gmotno pomagal je bil papež, ki jim je poslal milijon lir in jim je še več obljubil, liberalci pa ne znajo drugega kot

„Kdo je?“ je zavpila Lenka nejevoljno zgoraj.

Janez Muha je hitro zamijavkal in začel šteti. Revež ni vedel, da Lenka mačkov ne more trpeti in da jo je kovač Cene že nešteto krat dražil z mijavkanjem.

„Jaz ti že pokažem!“ se je jezila in zllila celo ploho pomij na Janeza, ki je pridno štel. „Ali mi ne greš?“

„Miau!“ je zapel vdrugič po ukazu dobrotljivega duha Janez Muha po mačje, ves moker in oprizan. Dospel je šele do številk šestdeset.

„Se nima dosti ta grdoba!“ je zarobantila razkačena Lenka in je razlila nad trdovratnim mijavkačem še drugo porcijo pomij, ki jih je imela vedno pripravljene za hudobnega kovača Ceneta. „Ali se mi ne spraviš?“

Miha je še vtretjič zamijavkal, zdaj pa že precej žalostno. Navzlic obema hudima plohami je vztrajno štel do devetdeset in je odkolovratil. Lenka je še dolgo vpila za njim in mu obetala, da prihodnjič izlije še vse kaj drugega po njem. Modri Janez Muha pa ni šel nikdar več mijavkat Lenki pod okno, ampak tiho in potrpežljivo čaka doma, kdaj dobi obljubljene mernike cekinov.

psevati cerkev, ki pa blagoslavlja tiste, ki jo kolnejo.

Drugo mirovno posvetovanje v Haagu.

„Eclair“ sodi, da je obiskal Witte predsednika francoske ljudovlade po carjevem naročilu zato, da predloži Loubetu spored za drugo mirovno posvetovanje v Haagu in dobi izjavo Francoske, da se udeleži posvetovanja.

Vstaja v nemški jugozahodni Afriki.

Wolffov urad poroča, da kolonijalni urad v Berlinu še ni potrdil vesti, da je ustaški vodja Vitboj ušel generalu Trothi in napadel pri Keetmanshoopu nemški konvoa.

Po vojski.

Ruski vojni vjetniki.

V Matsujami je umrl poveljnik „Pere-svjeta“, Boitsmam. Japonci so dovolili Nebogatovu, Smirnovu, Grigorjevu, Rješinu in drugim ruskim častnikom, da se smejo povrniti v domovino, ako dajo častne besede. Roždestvensky je že skoraj popolnoma okreval. Nahaja se v Fužimi. Japonski vojni minister je dovolil vjetim ruskim častnikom več svobode.

Iz Hamburga je odplulo 21. in 22. t. m. dvanajst velikih parnikov v Vzhodno Azijo, da prepeljejo ruske vjetnike.

London, 21. septembra. Japonci so zaplenili severno od Sahalina ameriški parnik „Barraconta“.

Jeseniške novice.

Burna seja občinskega odbora je bila tudi 20. t. m. Ostro so nekateri odborniki prijemali župana Klinarja, zakaj je oddal popravo škarpe na cesti v Plavški Rovt svojemu zetu Valli ju. Eden odbornikov mu je zabrusil v obraz, da so sklenili odstaviti ga od županske časti, nakar jim je župan vrgel akte.

Tovarna napreduje. Letos je razširila cinkarijo, iz Radovne napeljuje čez Možakljo elektriko, gradi električno železnico s Save na Javornik, ki bo stekla oktobra, zida novo tovarno žičnikov in novo Martinovo peč. Dosedaj so bile 4 Martinove peči, sedaj jih bo pet. Postavila je letos tudi novo pisarno „Amtshaus“ in novo kantine.

Umrli je 17. t. m. Franc Hefner, katerem smo poročali, da se je ponesrečil na Mirci. Umrli je vsled poškodb na nogi, katero mu je bil povezil voziček.

Slovesno je v nedeljo, 17. t. m. prvomestnik družbe sv. Cirila in Metoda, g. Tomo Zupan, blagoslovil novi šolski vrtec na Savi. Po blagoslovljenju je bila otroška veselica. Navzoča je bila ogromna množica ljudstva. Tamburaši „Katol. delavskega društva“ so izberno igrali in krasno je pel mešani zbor.

130 otrok in še nekaj več se je oglasilo letos za vrtec na Savi, seveda ne bodo mogli v dva razreda biti vsi sprejeti. Meseca oktobra se bo odprl vrtec tudi za Jesenice v starih prostorih v Ferjanovi hiši na Savi.

Naša šola. Nadučitelj g. Medič ima dopust za nedelocen čas. Vodstvo je začasno prevzel g. učitelj Guštin, g. Mediča pa suplira gđc. učiteljica Remžgar.

Neznosne razmere. Lansko leto je gđc učiteljica Remžgar kot provizorična učiteljica imela 800 kron letne plače, letos kot suplentinja pa 600 kron. Ali ima kot suplentinja mar manj dela? Nikakor ne! Čež 90 otrok ima učiti! In vendar ima celih 200 kron manj plače! Kako naj izhaja s 50 kronami na mesec pri taki draginji kakor je na Jesenicah? Nemogoče! Nič se ne bomo čudili, če bomo lepega dne slišali: Gđc. Remžgar se je lepo zahvalila za tako mastno službo in šla — privatizirat.

Smešnomajhen magacin se postavili za tak kolodvor, kakršen je sedaj na Jesenicah. Magacin je vedno prenapolnjen, blaga ne morejo vsega izložiti iz vozov ali pa ga morajo pustiti zunaj na solncu in dežju. Pač ne moremo razumeti, kako pri gradbi nove železnice na eni strani razsipajo (v korist nekaj posameznikov) na drugi strani pa strahovite stiskajo — v škodo občinstva.

Vse se norčuje tudi z magacina za prekladanje. Podoben je popolnoma gorenskemu kozolcu. Res — kakšne kozolce prevračajo pri gradbi nove železnice, je pa že od sile!

Koroški „Mir“ se je nam Jeseničanom zopet zameril. Čakali in čakali smo, da bi poročal kaj o zborovanju krščanske socialne zveze v Mariboru. Zastonj! „Mir“ popolnoma ignorira to ne samo za Kranjsko marveč za celo Slovensko, tudi za Koroško o velpomembno gibanje glede organizacije ljudstva na podlagi krščanske kihanja čel. Da, drugo leto moramo na Koroško!

Senožeške novice.

V Senožeah dva Boga. Nekdo vpraša otroka: Janezek koliko je bogov? Odgovor: dva. Dotični ga strese za ušesa rekoč: Ti porednež, kdo te je tako naučil? Deček jokaje: Mama so rekli, da sta v Senožeah dva, eden je župan Garzaroli.

Skoraj vsi senožeški farani obsojajo estudne dopise „Slov. Naroda“. Le par oseb je, katere se strinjajo s tem, pri priložnosti jih morda navedemo. Vse se jezi nad lažnjivim dopisunom. Celo onim, ki so do sedaj brali „Sl. Narod“, da celo tistim, ki so nanj naročeni, se gabi tako umazana pisava; sedaj rajši segajo po „Slovincu“ in „Domoljubu“. Prav tako. Ko bi nam ne verjeli, vam lahko pestrežemo z več sto podpisov, da senožeški farani še niso tako globoko padli, da bi se strinjali s takimi dopisi.

Kričeče razmere v Senožeah. Trde nam gre posebno letos za vodo; in vsega tega je kriv naš g. župan. Pred njim se morajo vsi tresti. Gorje onemu, ki bi se o tem pritožil! Neki posestnik je baje omenil, da mogoče tovarna izrablja vodo in župan je vložil tožbo zoper njega. Naj vendar komisija preišče, kam odhaja potrebna voda? Cemu stoji prazen vodnjak? Če so cevi pokvarjene, zakaj se ne popravijo? Vsi ljudje se čudijo, zakaj je bilo po zadnjem dopisu v „Slovincu“ nekaj dni dosti vode. Od kod je tako hitro prišla? in kam se je tako hitro izgubila? Najboljša „pumpa“ za vodo je nazadnje vendar le dopis v „Slovincu“. Porabimo torej to priliko in voda bo pritekla, če le naš župan udari s palico kakor Mojzes ob skalo, saj je dosti mogočen, ake ne bo imel preveč opraviti z Marijino družbo.

Vse Senožee žalujejo, ker so izgubile nekega „moža“ s kozjo bradico in tenko „stimico“. Imeli smo z njim svoje „špase“, ko se je zibal in kakor po jajcih stopal gori in doli po trgu. Zakaj nam je vendar pobegnil tako daleč ravno sedaj na zimo in zapustil devico tajnico, s katero je stanoval skupaj. Ustrašil se je menda močne kraške burje, ki je začela pihati po Senožeah vsled dopisov „Sl. Naroda“.

Strah v Senožeah. Od par mesecev sem v Senožeah nekaj straši; pa ta strah občutijo samo liberalci. Grozne noči morajo prečuti v gostilnah med „krokanjem“, da ta strah malo preženo. Ta strah jim je nedolžna stvar — Marijina družba! — katera se je pri nas ustanovila. Ko bi naš župan že ne imel sivih las, bi jih bil moral dobiti sedaj od omenjenega strahu. Kar po hišah je letal in popraševal ves zbeگان: „Ali se bo vaša tudi vpisala v Marijino družbo?“ „Da, getove.“ „Ne, tega ne, nikar ne pustite, to je moja smrt. Jaz se družbe najbolj bojim; v vso silo moramo delati, da te zabranimo v liberalnih Senožeah, že te sramote ne bomo mogli prenesti; pa še nekaj, kar je bolj važno; ljudstvo bo po družbi postalo bolj samostojno in bo počasi odpadlo od nas.“ Se prazgodov: Župan k svojemu oskrbniku: „Ali se je res Vaša hči zapisala v Marijino družbo?“ Odgovor: „Da“. Župan: „Tako se mora izbrisati, drugače izgubite službo pri meni.“ In res je pritekla ta mož v strahu v kaplanije izbrisal svojo hčer! — Rada bi stopila v družbo sestra županovega postiljona, pa zopet mu grozi, da izgubi službo pri njem. Takih in enakih zgledov bi lahko še več našli. Potem se nikar ne čudite g. župan, če vam ljudstvo kliče na glas: Župan naj se briga za vodo-vod in druge prepotrebne stvari, naše duše naj pa pusti pri miru! Če je sam liberalec, zakaj bi morali biti tudi mi? Bog ne daj!

Zelodec prebavlja in čisti.

Da pa zamore zadostiti obema svojima nalogama, ga ne smemo niti v enem niti v drugem oziru preveč napanjati, temveč skrbeti, da se mu to dvojno delo kolikor možno olajša. Izvrstno sredstvo v ta namen je dr. Rose balzam za želodec iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega založnika v Pragi, ker pospešuje prebavljanje in povzroča lahko odvajenje brez bolečin. Dobi se tudi v tukajšnjih lekarnah. 431 (7—4) a

Edini, od profesorjev in zdravnikov preizkušeni in priporočeni zobni preparati brez kisline

Ces. in kralj. dvornega zobozdravnika dr. J. G. Poppa, Dunaj XIII/6 pravi

ANATHERIN

usna in zobna voda, tudi proti vsem bolestim v ustih in zobeh po K 280, 2—, 1.— in ne peneči se, brez kisline zobni creme v tubah po 60 v (pene mila in kisline vselej razjede zobe) čisto in ohranjajo usta zobe in zobno meso vedno lepe, zdrave brez duha in bolečin. Dr. Popp je poslal sedaj svoji glavni zalogi pri g. lekarnarju I. Mayru v Ljubljani 1000 tub zobnega kremé, ki se prodaja sedaj za polovično ceno, torej za 30 v tuba, da se more vsak prepričati o njegovi izborni kakovosti. 2090 a 5—5

Idrijske novice.

i 25 letnico mašništva je obhajal 19. septembra dekan Mihael Arko. Moški zbor katoliške družbe mu je napravil večer preje podoknico ter mogočno zapel tri zборе. Še mnogo let!

i Rudniški ljudski šoli sta pričeli zopet svoje delo, letos obe še dokaj urejeni. Pričakovati je torej zopet dobrih uspehov. Koncem počitnic so bile stalno nastavljene tri učiteljice in dva suplenta, ker za stalno službo ni bilo moških prosilcev. Odpovedal se je službi učitelj I. Bajželj, ker nastopi na realki mesto telovadnega učitelja. Deška petrazredna ljudska šola ima 473 učencev, na dekliški sedemrazrednici pa je 539 učenk, na obeh skupno torej nad 1000. V I., II. in III. razredu so na obeh šolah vspeorednice. Najbolj je obljuden IV. deški razred z 80 učenci. Sedaj deluje na obeh zavodih poleg vodje in voditeljice po en stalni in pomožni veroučitelj, 13 stalnih učiteljev in učiteljic, dva suplenta, po učitelju Bajželju izpraznjeno mesto se je začasno tudi izpopolnilo, skupno torej 21 učnih moči. Prostovoljno pomaga na dekliški šoli tudi še ena radovoljka.

i Ugovor proti zadnji dopolnilni volitvi je deželna vlada rešila. V slovenskem prevodu se glasi razsodba: „Deželna vlada razsodi na ugovore, vložene po Josipu Vitouš in tovariših, da pri tej volitvi ni bil Andrej Perko izvoljen odbornikom, dalje ne dr. Milan Papež in Alojzij pl. Koschin na mestnikoma, ampak odbornikom Josip Vitouš, dalje namestnikoma dr. Robert Ogoreutz in Vaclau Helmich in da je v izpopolnjenju tretjega še nedostajajočega namestnika odločiti po žrebu med dr. Milanom Papež, Alojzijem pl. Koschin, Ivanom Vogelgnik in Ivanom Tušar.“ Kakor je znano, so bili Andrej Perko, dr. R. Ogoreutz, dr. M. Papež in Al. pl. Koschin kot kandidati narodno-napredne stranke od narodno-napredne komisije proglašeni za izvoljene.

i Pogorel je posestnik Kavčič v Deleh nad Idrijo. Zažgal je baje malovreden mlad fante.

i Radi „Slovenčevega“ poročila, da je imenovan bivši župan Dragotin Lapajne suplentom na mestni realki, se je „Narodov“ dopisnik zopet zagnal v Oswalda ter piše o laži in zavijanju. Kdo je v „Slovenca“ pisal, na tem pač ni ležeče. Glavna stvar je dejstvo samo. V tem oziru podamo tudi mi pojasnilo. Koncem a v g u s t a t. l. je sporočil ravnatelj dr. Bevk Delim. Glažarju naslednje: „Govoril sem večkrat z g. županom v Vaši zadevi, toda končno mi je odgovoril, da ni nikakor mogoče izpolniti Vaših pogojev in sicer že iz razloga, ker se ni taka postavka postavila v letni proračun. Žal mi bode, če se poslovite od našega zavoda, na katerem ste vestno in pridno delovali. — Izreklam Vam najlepšo zahvalo za ves Vaš trud in želim veliko sreče in zadovoljstva na novem zavodu. — Če bi rabili kako izpričevalo o Vašem službovanju na tukajšnjem zavodu, Vam ga prav rad naredim.“ — „Slovenčev“ poročilo je torej v polnem obsegu resnično, nasprotno pa moramo popraviti „Narod“.

Dosedanji namestni učitelj za francoščino ni samo „k o n c e m“ preteklega šolskega leta večkrat zadrževal, da v Idriji ne bo več služboval“, ampak je to govoril vse leto, povedal pa tudi vzrok, namreč — milo rečeno — čudne razmere, ki odganjajo tudi druge dobre moči od zavoda. „Narodov“ poročevalec naznanja, da je imenovan namestni učitelj „prosil za učno mesto na gimnaziji na Sušaku, katero je tudi dobil.“ Pove naj še, kdaj je prosil in kdaj je dobil službo na Sušaku. Kolikor je nam znano, se mu kot vestnemu in pridnemu učitelju ni bilo bati, da bi ne dobil službe, čakal pa je dekreta iz Idrije, vsled česar še ni bil imenovan za Sušak, ko je dobil odpoved ravnateljstva mestne realke. Ni se ga vprašalo „baje“, kakor pravi „Narod“, ampak resnično, o čemer pričča dopis ravnateljstva, pri katerem zveste lahko tudi pogoje. Obrnete se lahko v tem oziru tudi na župana, ki je „končno odgovoril“ ravnatelju. Prav tako ni res, „da se ni hotel profesor Glažar izjaviti določno, ali ostane ali ne“, marveč je 14. julija t. l. izjavil, da ostane pod pogoji, dogovorjenimi z ravnateljstvom, ter tudi čakal o počitnicah od mestnega županstva potem realčnega ravnateljstva dekreta Službe — bila so tudi druga mesta prosta — so se razpisale „tako, da je bilo moči oddati mesta pravim učiteljem ali pa namestnim; v razpisu ni bilo govora o kakih popolnih plači, kakor to laže Oswald“, piše „Narod“. Ta je pa lepa! Ali pravi učitelji v Idriji ne bodo imeli popolne plače od sedaj naprej? Ako bi bil slučajno kak tak prosilec, ali bi tedaj tudi „moralo“ imenovati ravnateljstvo namestnega učitelja ter prezreti izprašanege prisilca, „in sicer že iz razloga, ker se ni taka postavka postavila v letni proračun“? Ako bo nova moč za francoščino za 400 kron cenejša, je popolnoma prav. V državnih zavodih so namestni učitelji tudi plačani po številu učnih ur, in morda bi tam kateri manj plače imel nego v Idriji. Zadnja opomnja

v „Narodu“ je pa klasična: „Pripominjamo še, da Glažarja ni potrdil deželni šolski svet, ker ni bil avstrijski državljani, čeprav je že drugo leto poučeval, dočim je Dragotin Lapajne že višjeoblastno potrjen.“ Da je poslednji potrjen, verjamemo, saj ima svoj absolutorij, a da se je županstvo in ravnateljstvo pogajalo s profesorjem, ki sedaj bijejo po njem, da je Hrvat, je pa tudi čudno. Ali tudi to spada med idrijske razmere? Sicer pa proti novemu učitelju francoščine nimamo nič, Bog daj blagoslov njegovemu trudu!

i Mestna realka v Idriji je otvorila letos V. razred ter se izpopolni v par letih torej v celo realko. Učenca ima 202 in sicer jih je v pripravnici 48, v I. razredu 42, v II. 34, v III. 30, v IV. 26 in v V. 22, torej brez pripravnega tečaja 154 dijakov. Poučuje ravnatelj in 9 učiteljev. Neobvezna predmeta sta petje in laščina. „Narod“ poroča o latinščini, pa bo najbrže tiskovna pometa.

i Krščansko gospodarsko društvo v Idriji priporoča svojim članom, da si ogledajo za zimski čas že došlega mnogo lepega in cenega blaga, za moške in ženske, da ne bode potem izgovora: Nisem vedel, da imate itd., ker tu mora biti tudi najizbirnejši član popolnoma zadovoljivo postrežen.

Izpred sodišča.

Mestna občina in „Kasino“.

Včeraj dopoldne.

(Konec.)

Priča gosp. stavbin. svetnik Duffe pravi, da je mestna občina dala l. 1886. napraviti šamotni tlak na raznih krajih in tudi v Šelenburgovi ulici ter pred kazino. Takoj drugo leto so ga pa morali že popravljati, ker je bila podlaga slaba. Popravljali so tudi pod verando. Predleži tudi tedenske plačilne izkaze. Popravljalo se je pa tudi še pozneje in tudi pod verando. Kazino se glede verande ni dogovarjal. Tudi onih kamenov, podlage stebrov ni dal on napraviti v tratoar, mogoče, da so delavci to storili brez njegove vednosti (!). On je predlagal županu Grasselliju, naj se napravi šamotni tlak ob kazini še dalje doli. Ker se je pa ugovarjalo da bi se pa potem težko vozilo skozi prehod pod balkonom, se je to opustilo in sklenilo, da se tlak naredi le v tej daljavi, kakor je sedaj. Pravzaprav je predlagal, da se tlak naredi naprej mimo kazinskega vrta doli do sedanjih Wolfvovih ulic, kar se je pa odklonilo z ozirom na prevelike stroške. Izključil pa, da bi se pri polaganju tlaka oziralo na novo verando. Priči se prebere zapisnik dotične seje kazinskega odbora, v kateri je dr. Schaffer predlagal, naj se stopi v dogovor z mestnimi inženirji, nakar izjavi, da se ne spomni, da bi bil kedaj govoril s kom od kazine o kaki verandi, ko bi bil, govoril s kom o tem, bi bila njegova dolžnost, zahtevati načrt od verande, kar pa ni zahteval.

Dr. Eger: Kako pa to, da se magistrat za to stvar ni brigal, ko vendar pravite, da niste dali dovoljenja? Zakaj občina ni zahtevala takoj, da se odstrani?

Priča na to ne ve odgovora.

Dr. Triller: To je konvencienca. Včasih se pred vsako kavarno stale mize in stoli, pa se ni nihče za to brigal.

Prejšnji tlak pred kazino je bil ožii. Popravljali so tlak, ker so bili v zavesti, da je to javni tlak, ker sicer bi ga občina ne popravljala.

Priča Hinko Magister je postavil omenjeni tlak pred kazino in ga tudi popravil večkrat prav do srede verande. Ko je kot vodja tlakovanja bil navzoč, ko so delali prvi tlak, ni videl nobenih kamenov in lukenj v tlaku.

Na vprašanje, zakaj je tlak višji, pravi priča, da zaradi regulacije, ker je regulacija vseh ulic odvisna od nivoja Kongresnega trga.

Priča Hartmann, kavarnar v kazini, je šele od l. 1893. sploh v Ljubljani. V tem času se ne ve spominjati, da bi se tlak popravil.

Priča Zupan, kazinski sluga, od l. 1880. ni videl nobene poprave na tlaku. Mogoče pa je, da so popravljali tlak tudi pod verando, ker večkrat ne pride iz hiše kar po 2 dni. Predno so postavljali tratoar, so bili temelji in kamni za stebre že položeni. Položili so jih zidarji. So pa li bili ti zidarji Töniesovi ali mestni, neve.

Priča Peter Grasselli se ne spominja, da bi bil sploh kedaj s kom o verandi govoril. Samoobsebi pa je umevno, da nobenega dovoljenja ni dal kot župan, to že iz previdnosti ne, ker tega storiti ni imel pravice. To ima določiti mestni magistrat v svojih sejah. Ne spominja se, da bi o verandi govoril z gospo Oswaldove in to je tem manj verjetno, ker se spominja na druge stvari, o katerih je ž njo govoril. Torej bi se gotovo spominjal tudi

na kak pogovor glede verande, kar ni tako malenkostna stvar. Po mesecu juliju leta 1886 ni prišel nikdar v kavarno v kazino.

Priča pojasni, da ni bilo nobenega povoda protestirati, ker si on ni mogel misliti, da bi si iz tega zamogel kdo lastiti kako pravico do javnega sveta in pa ker je mislil, da se bo na zahtevo veranda odstranila. Stavbeni načrti se pri malih stvareh niso nikdar zahtevali. Saj so bili tudi drugi taki slučajji, ki jih našteva, pa ni bilo nikjer nobene sitnosti. To je smatrati le za uslugo obrtniku. Drugi posestniki verand so po mnenju priče iste prostovoljno odstranili.

S tem je bila zaslišana zadnja priča.

Dr. Eger priloži zapisnik vseh članov kazinskega ravnateljstva od l. 1860. dalje in stavi predlog, naj se zaslišijo še nekateri člani ravnateljstva iz l. 1860—70, ki bi potrdili, da je bilo ravnateljstvo tedaj mnenja, da imajo pravico na spornem prostoru.

Dr. Triller protestuje, ker se takrat ni moglo govoriti še o nobeni pravici; če so pa to razlagali iz kupne pogodbe, so sami odgovorili za svojo zmoto. — Sodišče predlogu ni ugodilo, nakar je na kratko pojasnil stališče mestne občine dr. Triller glede verande in prostora pod kostanji:

Vsi ugovori zoper tožbo mestne občine, braneče preostaj javnega sveta vsakršnega bremena toženemu društvu „Kasino“ nasprotno, izkazali so se neosnovanimi. Ake toženo društvo trdi, da je pridobilo lastniške pravice do prostora, na katerem stoji veranda, potem inedifikacije, dognale se je, da nedostaja za to že poglobitnega pogoja § 418 o. d. z., to je, stalne s stavbiščem nerazdružno zvezane stavbe, kajti po izvedenih in pričah je dognano, da je sporna veranda sploh le provizorična in prestavljiva zgradba brez trajne zveze s svetom na katerem stoji. Vrh tega pa kazinskega društva tudi ni mogoče smatrati poštenim graditeljem, kajti postavilo je verando brez stavbnega dovoljenja in zanašaje se brezdvomno na kulanco mestne občine, ki vsakemu obrtniku, v kolikor to javni oziri dopuščajo, rada dovoli na prošnjo začasno uživanje javnega trotoarja; tudi je mesto varovalo javnopr. značaj trotoarja, na katerem stoji veranda, s tem, da je le ta trotoar, kedaj je potreba nanesa, popravljalo in končno nasprotuje inedifikaciji tudi deželni zakon z dne 26. sept. 1874, št. 7, drž. zak., ki izrecno prepoveduje ter celo kaznuje vsako utesnitev javnih potov.

Kar se tiče dozdevnega priposestvanja pravice imeti postavljeno pred kazino verando in v nji mize in stole, tudi takemu priposestvanju nasprotuje od leta 1874. naprej zgoraj navedeni deželni zakon; vrhu tega pa tudi splošne zakonite določbe o javnem svetu, glasom katerih je možna privatna javna posest na takem svetu le v toliko, v kolikor ne nasprotuje njegovemu javnopravnemu namenu, kar se pa o sporni verandi mora trditi.

Najvažnejši ugovor zoper priposestvanje pa je utemeljen v § 1477 o. d. z., glasom katerega nepoštene osebe posesti tudi pri 40letnem uživanju izključuje priposestvanje; da je pa bila kazinska posest zlasti iz vsega spočetka, to je od leta 1850. naprej nepoštene, to je spriči jasnemu besedilu kupne pogodbe z dne 23. dec. 1837 brezdvomno, kajti takratna direkcija se pač še ni mogla izgovarjati na nepoznanje te pogodbe, kakor so izkušale v pravih to storiti poznejše direkcije; vsebina navedene kupne pogodbe pa naravnost izključuje kako pravico društva „Kasino“ do spornega sveta pod verando in v Zvezdi. Zategadelj mora veljati tu pravno načelo: Kar je izpočetka krivo, ne more postati veljavno tekom časa. Sicer pa sledi iz predloženega sejinega zapisnika kazinske direkcije iz leta 1885, v katerem se govori izrecno le o društvenih pravicah, izvirajočih iz omenjene kupne pogodbe, da je vsako sklicevanje na nepoznanje te pogodbe le takezvana „Vogelstrausspolitik“. Da društvo „Kasino“ ni moglo izvajati iz postavljenja verande pred kavarno v dobri veri nikakršnih pravic, to izpričuje tudi dejstvo, da so obstojale svoječasne take verande pred različnimi kavarnami in konditorijami (Marolani, Fischer, Karel, Virant itd.), da pa nikomur ni prišlo na misel, izvajati iz dotične kulance mestne občine kake pravice. Tudi ni bila sporna veranda v nobeni najemni pogodbi med kazino in kavarnarjem navedena med najemnimi objekti, tako da ni niti jasno, kdo naj je bil subjekt spornega dozdevnega priposestvanja, društvo „Kasino“ ali kavarnar? Smatrati je namreč dokazano, da je bil lastnik vsakokratne verande v prejšnjih letih vsakokratni kavarnar, ne pa društvo. — Vsi ti ugovori govore tudi zoper priposestvanje tlakovanega prostora v Zvezdi, pri čemur je tudi še uvaževati, da se je ta prostor v teku let glasom izpevedb prič brezdvomno menjaval, tako da se danes prostor, glede katerega naj velja priposestvanje, niti identifikovati ne da. Ako se končno uvažuje še, da se tudi način uživanja spornih prostorov po kazini (le ob le-

pem letnem času, le po dnevi itd.) že na sebi ne da z lepa spraviti v sklad z zakonitim pojmom realne služnosti, ne more biti dvoma, da je tožba mestne občine, katere podpira slednjič tudi še izkazani običaj rabe javnega sveta v vseh večjih mestih, vseskozi upravičena in zastopnik mestne občine predlaga torej, da se tožbi v polni meri ugodi.

Ko je govoril še dr. Eger, se je razprava zaključila in sodišče bo razsodilo razglasilo pismeno.

Nemška kultura. Velik german in hajlovec je c. kr. kancelist pri ljubljanskem rudniškem uradu Robert Schloif iz St. Ruperta pri Celovcu. Vkljub temu, da živi in je slovenski kruh, se obnaša proti Slovincem jako sovražno. Posebno ga je bodla zadnja Prešernova slavnost dne 10. t. m. Gospodar hiše, kjer stanuje, g. I. Matelič, je del okrasiti svojo hišo s slovensko trobojnico. To pa ni bilo všeč temu nemškutarskemu kulturovcu in je dal svoji nemški jezi duška s tem, da je opsoval gospoda Mateliča z „Windischer Hund, kroatisches Schwein, ravbar, bandit, jetzt ist der Hauptrauber gekommen“, ter s tem reševal nemško čast. C. kr. nemški agitator se obsodi na 2 dni zavora, katera kazens se izpremeni v 20 K denarne globe. Tožitelj prijavi ničnostno pritožbo glede premajhne kazni.

Tatinski vlačugar. Jožef Lupšina, 25 let stari delavec iz Gaberja, brez stalnega bivališča, je bil že petkrat zaradi tatvine kaznovan. Dne 12. majnika je pobegnul v Kočevji iz zavarovalnega zapora. Od 10. aprila do 26. junija t. l. je izvršil na škodo raznih strank 4 velike tatvine ter izmaknil le gotovega denarja 333 K nevteto vrednost ukradenih dragocenosti, kakor ure, verižice, prstane in raznotere obleke. Dne 13. julija zvečer se je v Dol. Ribnici vtihtapil v Bizjakovo hišo in se pod posteljo skrnil z namenom ponoči izvršiti tatvino. K sreči ga je zapazil gospodar ter ga dal po orežnikih aretovati. Sodišče ga je obsodilo na dva in pol leta težke ječe, obenem pa izreklo, da se bo oddal v prisilno delavnico.

Tepež v Šiški. Miha Jošt, čevljarški pomočnik in Jožef Košak, hlapec, oba v Ljubljani, sta bila iz Franco-tove gostilne od šišenskih fantov domu spat izpodena. Pred gostilno se jima pridruži Jožef Vidmar, čevljarški pomočnik ter nju pregovori k boju. In res so vsi trije oboroženi z nožmi napadli bratanka Tomaža in Ivana Kavčiča; prvi je bil težko, a drugi lahko ranjen. Jošt in Vidmar sta dobila vsaki po 4. Košak pa tri mesece težke ječe.

Izpred okrajnega sodišča v Ljubljani.

Korajžen Gameljčan. Fran Maček in Jan Kopitar sta dne 13. julija t. l. ob 9. uri pila žgane pijačo v Alešovi gostilni na Ježici. Okolu 10. ure sta šla pijana proti domu, na potu sta srečala tropo fantov z Ježice in jih napadla. Pri tem je mahnul Maček proti Mih. Čerinu in ga sunil z nožem v vrat, nakar je ta zastokal: „Jaz imam že dosti“, ter so ga potem precej ranjenega domov pripeljali. To pa Mačku še ni bilo dovolj. V družbi J. Kopitarja je pozneje napadel Lovreta in Gregorja Pečnika in Jožeta Jakopiča, jih dregnil z nožem in znatno poškodoval. Sodišče obsodi Fr. Mačka na dva mesca strogega zapora in plačati mora M. Čerinu za bolečine 150 K. Nasprotno se pa oprosti J. Kopitar.

Klopotec mu je vzel. Janez Babnik, kovač na južnem kolodvoru je meseca majnika t. l. raz hišo zagnal klopotec, ker so se baje vojaški konji plašili, in ga domu odnesel. Pozneje je prodal Babnik omenjeni klopotec posestniku Novaku za ceno ene krone, katero sta potem skupno po grlu pognala. Janez Babnik in Franc Novak se obsodita na en dan zavora s postom.

3. Povožiljo je. Alojzij Mesesnel, mlinar na Viču se je peljal dne 17. t. m. na Dobrovo ponoči brez luči in na potu podrl Ivane Kušar na tla in jo poškodoval. Sodišče obsodi Mesesnela na tri dni zavora s postom.

Nepoboljšljivi igralec. Vkljub temu, da nima Kočevar pravice krošnjari in igrati po raznih gostilnah in je bil že opetovano radi tega kaznovan, ga vse kazni ne poboljšajo. Dne 29. julija t. l. je v Aurovi gostilni prodajal svojo krošnjo, pri tem pa igral prepovedane igre in opeharil tri gospode skupno za 8 K. Sodišče obsodi junaškega igravca na 7 dni zavora.

Naročajte se na „Slovenca“! Nabirajte novih naročnikov! Cim več bo naročnikov, tem bolj se bo „Slovenec“ izpopolnil in več bo nudil svojim čitateljem.

Dalje v II. prilogi.

Stajerske novice.

Š Kolo je ukradel v Mariboru dne 19. t. mes. 22letni brezposelni pleskar Rudolf Juš iz Dobrinja vodovodniškemu instalaterju Karolu V u n k pod pretvezo, da se bo peljal na kolesu samo do prve trafike. Kolo je vredno 200 K Juš se je baje odpeljal proti Gradcu.

Š Mariborsko mestno gledališče se odpre dne 23. t. m.

Š Branje se je že pričelo na mnogih krajih na Spodnjem Stajerskem. — Vino bo vsled lepega in toplega vremena, ki je bilo do sedaj, letos prav dobro in po nekodih ga bo tudi veliko. — Opozorjamo že sedaj vse vinske trgovce, gostilničarje in ljubitelje dobre kapljice na letošnji pridelek in jih vabimo na poizkušnjo. Vreme je sedaj bolj hladno in deževno.

Š Deželna vinska klet in klet deželne hiše v Gradcu bo letos nakupila kakih 1500 hl. dobrega in pristnega vina.

Š Letošnje vremensko streljanje zoper točo je stalo mariborski okrajni zastop 3521 K 5 v. Iz tega se pač lahko razvidi, da je pretilo v okolici Maribora letos mnogokrat kritično vreme.

Š Umrla je v Mariboru mestna učiteljica in posestnica Sabina Kučera v 47 letu starosti.

Š Učiteljske službe na Stajerskem razpisane. Razpisano je mesto nadučitelja na trirazredni ljudski šoli v Spodnji Polskavi, pošta Pragersko. — Na petrazredni ljudski šoli pri Sv. Rupertu v Slov. goricah pa je 1. nov. dopolniti mesto defintivnega učitelja.

Š Demonstrativni shod prirede dne 24. t. m. v Gözevi pivarni v Mariboru mariborski socialni demokratje. Dnevni red je: Ministrski predsednik Gautsch in splošna volilna pravica.

Š Zvit tiček je trgovski učenec v manufakturni trgovini Tavčer v Mariboru. Dne 20. t. mes. zvečer se je dal zapreti v imenovano trgovino in ko so zjutraj trgovino zopet odprli jo je pri stranskih vratih popihal z nabranim blagom in nekaj denarjem, katerega je vzel iz blagajne. — Podal se je takoj na kolodvor in hotel odriniti na Dunaj. Toda stražnik mu je prekrizal pot. Okradeni trgovec je dobil vse zopet nazaj, razun par cigaret, katere je nadebudni mladenič ponoči pekadil.

Š Koncert Marice Heritesove v Mariboru. Slavna češka virtuoziinja na gosli, gdč. Marica Heritesova, bo priredila dne 1. oktobra v „Narodnem domu“ v Mariboru koncert. Slovensko občinstvo iz Spodnjega Stajerja in iz Koroške se opozarja, da ne zamudi priložnosti slišati občudovano umetnico iz svetovno znane Sevčikove šole v Pragi. Uprizoritev koncerta je prevzel agilni „Klub Cehov v Mariboru“. Začetek ob 8. uri zvečer. Slovenci, vdeležite se koncerta v obilnem številu!

Š Porotno zasedanje v Mariboru. Umor. Kako zelo so potrebna izobraževalna društva na Stajerskem jasno dokazuje sedanje porotno zasedanje v Mariboru. — Sedanje porotno zasedanje se bavi večinoma z mladoletnimi ubijalci in morilci; a kdor izmed teh pa ni bil član naših društev, ampak vse je preveval duh nemčurškega „Stajerca“, kateremu so iz srca udani. Dne 21. in 22. t. m. je stal pred porotniki 19letni Anton Manko od Sv. Benedikta v Slov. goricah. Obdolžen je bil umora Dne 11. majnika t. l. zvečer je na hinavski način izvalil svoje znanko 19letno Terezijo Markuzzi, ki je bila z njim že osem mesecev v blagoslovljenem stanu, iz hiše njenih staršev in jo v bližini zaklal. Zadal ji je z nožem smrtonosno rano na levi strani vratu. Napisal pa je listek, katerega je položil zraven žrtve, po katerem naj bi Terezija Markuzzi sama končala svoje življenje. — Da se je bil pred umorom hud boj med njima, dokazujejo rane na morilčevih prstih, v katere ga je umorjenka močno ugriznila. Morilec odločno taji svoje krivde, dasiravno potrjuje vse okoliščine, da je on morilec, tako n. pr. než, katerega je pozabil pri žrtvi, pisava dotičnega listka, ki se je našel pri umorjenki. Obravnavo je vodil deželno sodni svetnik Marokutti, državno pravdnikstvo zastopal državnega pravdnika namestnik dr. Duhač, zagovornik pa je bil dr. Mravlag. Obsojen je bil na 12 let težke ječe.

Dnevne novice.

Š Otvoritev zavodov sv. Stanislava se je vršila v najlepšem redu v veliko zadoščenje vsem, ki so se je udeležili — Bila je slavnost, posvečena edino le znanosti umetnosti, vzgoji in časti domačega dela. Opazila se je pri tem popolna odsotnost deželne vlade kranjske. Odstopivši učni minister Hartel je bil še pred svojim odste-

pom poslal jako prijazen odgovor na vabilo in bi se bil slavnosti osebno udeležil, ako ne bi bil prej svojega portfelja meral izročiti nasledniku. Skofovi zavodi v Sent Vidu se zdaj po svoji opravi najeminentnejši učni zavod kranjske dežele. Vsi, ki so si zavod ogledali, to tudi brez ovinkov priznavajo. — To je najvažnejši spomenik naše domače kulture. Političnega momenta pri vsej slavnosti ni bilo nobenega. Bila je le šolska in cerkvena slavnost. Iz nje smo pa videli, kdo da je v naši deželi vnet za kulturni napredek šolstva in omike in komu je šolstvo le prazna beseda. Neskaljena harmonija, ki je vladala ob tej slavnosti, nam bodi poročstvo, da pridejo časi, ko se vsi Slovenci združijo na temelju krščanske omike!

Š Grdo je napadel „Sl. Narod“ fml. eksel. pl. Chavanna, ker se je udeležil otvoritve škofovih zavodov. „Narod“ mu očita, da se je kot aktivni vrhovni komandant v deželi udeležil „tako provokativnega političnega slavlja, kakor je bilo ono v St. Vidu“! A pri vsej slavnosti se ni slišala nobena politična beseda, niti najmanjše stvari, ki bi bila količkaj spominjala politike, ni bilo zraven. V drugih deželah pridejo k takim slavnostim zastopniki vseh oblasti; to zahteva že takt in dostojnost. Tudi fml. eksel. pl. Chavanna je pokazal s tem le kot mož in častnik, da razume kaj je takt in dostojno. Posebno mu pa zamerijo njegovo napitnico. „Narod“ pravi, da je „vrhovni armadni poveljnik zapel panegirik narodnemu našemu škofu, pel slavo duhovščini in idealnim njenim ciljem ter končno na način, ki slovesnejši biti ni mogel, izrekel željo, da bi škofovi zavodi dosegli poln uspeh.“ Ali ni to prav? Kaj se jezite? „Narod“ pravi, da bi bil moral vojaški dostojanstvenik molčati. Ali je to svobodoljubno? Če si je vojaški poveljnik, ki gotovo ve ceniti razne zavode, ogledal konvikt in potem svobodno povedal o njem svoje mnenje, ali je to kaj napačnega? Učite se takta in dostojnosti od njega!

Š Reforma katoliške cerkve „Narodu“ ne da počitka Ni mu prav, da mi toliko temeljitega perečamo o reformi ruske cerkve; ker naših izvanzaj seveda ne more izpodbiti, jih hoče odpraviti s tistimi frazami, ki so na stalnem repertoaru „Narodovega“ uredništva. Dejstvo je, da so veliki ruski misleci sami izpredvideli potrebo korenitih reform v ruski cerkvi in da so tudi izpredvideli, da je največje zlo za rusko cerkev in za krščanstvo sploh tista verska brezbriznost, ki jo goji plitvi liberalizem. Proti tej umski in nravni propalosti pa se je in se še najbolj bori ravno katol. cerkev, dočim se ruska temu vplivu liberalnih idej ne more ustavljati; zato tudi katol. cerkvi že iz tega vzroka ni treba reform v njenih načelih. Sicer pa stoji tisti, ki bi hoteli nekaj nebitvenih reform v kanoničnem pravu, na popolnoma drugem stališču kot „Narod“; „Narod“ noče reforme katoliške cerkve, kakor to dopoveduje tistim, ki mu vse verjamejo, ampak hoče podreti načela krščanstva sploh in uveljaviti svoja načela, ki se pa ne razločujejo od nagonov brezumne živine. To dokazuje vse njegovo pisarjenje, ki meri zgolj na pežvinjenje ljudstva. Najprej naj torej „Narod“ reformira sebe, da ne bo stal na svojem, v podlistku njegove zadnje sobotne številke slovesno proklamiranem pasjem stališču.

Š Poslušajte, kmetje, kako o vas pišejo! Shod mlekarjskih producentov ljubljanske okolice je dal „Narodu“ zopet povod, da kaže vse svoje sovražstvo do kmečkega stanu. Da bodo kmetje vedeli, kako o njih pišejo izpitani magnati, ki šampanjca pijejo, da jim kar od mize teče, jim tu navajamo „Narodove“ nesramnosti. Liberalci pišejo o kmetu:

„Nos se vam bo obesil, to vemo, toda to nas ne moti, vam povedati svoje mnenje. Vsem se zdi vaša nakana kot nesramno izmozgavanje in odiranje.“ Kar kaže najnam potegnejo raz telesa,“ se sliši na trgu, in to se bo skoro zgodilo Kmetodira meščanstvo, da je to naravnost želumparija. Res ni čuda, če naš pobožni kmet leta po božjih potih in se raduje z našimi kronicami v Loreti, Rimu, Lurdu

itd.; potuho ima, in vi mu pomagajte še nadalje odirati in goljufati občinstvo. Mleko, katero hočete podražiti, že danes ni vredno tega denarja, katerega plačamo za to brezje. V njem se najde moka, riž in druge primesi, kar kaže, da je kmet brez vesti in mu je le za drobiž in goljufo. To je krščanska ljubezen! — Gospodje dražilci mleka, spominjajte se malo našega Krista, ki je rekel: „Ljubi svojega bližnjega bolj kakor samega sebe.“ (Ta liberalci ne zna krščanskega nauka! Opur.) Dobesedno sicer tega ne zahtevamo od vas, toda vsaj toliko ljubezni zahtevamo, kolikor jo gojite sami do svoje častiljive osebe. Mi smo tudi ljudje in od zraka se ne more živeti, „flajsterkugle“ se pa ne skuhamo kakor repal. Gospodje trebušnjaki fajmoštri, zaljubljeni kaplani, tudi vam priporočamo, da raje poučite raz leco kmeta, da je goljufoja greh in da odiranje revežev ni po božji volji, pa da ga vodite v Loreto gledat „modro“, na katerem je baje ležala sama mati božja, kakor je pravila neka Marijina podrepnica o njem!“

Ta sramotno podli izbruh liberalne sirovosti proti kmetu se je bral v „Narodu“ dne 20. septembra. Naslednji dan piše ta banda:

„Slovenec“, glasilo šenklavskih gadov, igra tudi glede podražanja mleka skrajno hinavsko vlogo. Guglje se tako, da bi mu okoličanski posestniki nič ne zamerili, ljubljanski delavci pa ne zapazili, da jih ima za norca. Agitacijo med kmeti, da naj se podraži mleko, so začeli klerikalci. Revizor klerikalne zveze Seliškar je že pred več tedni hodil po Posavju in kmete pripravil, naj zvišajo ceno mleka. Seveda ni tega storil Seliškar na svoje roko, marveč po naročilu vodstva klerikalne gospodarske organizacije, ki hoče zvišati ceno mleku, da bi sama pri svojih zadrugah imela več profita. Klerikalci so torej provzočitelji podražanja, a bi to radi prikriji in utajili.“

Vsi kmetje ljubljanske okolice so nam pa priče, da je vse gibanje za mlečne cene izšlo iz kmetov samih, brez vsake politike. Zdaj pa piše glasilo liberalnih kapitalistov o kmetu:

„Producentje imajo že danes velikanski dobiček. Mleko prodajajo po osem krajcarjev (seveda v njem vode, moka itd), dočim jih velja pristno, nepekvarjeno mleko le tri krajcarje. Ko bi prodajali nepekvarjeno mleko, bi imeli pri litru pet krajcarjev dobička, ker pa naredo iz enega litra vedno tri litre mleka, imajo seveda kolosalen dobiček. Saj vidimo, kako je po ljubljanski okolici. Zadnja kravja dekla se že oblači v svilo, kmetice se kar blešče v zlatu in v svili in ne vedo, kam bi z denarjem, moški pa pijejo. Povrh pa kupujejo kar mogoče velike in drage zvonove, se vozarijo po bežjih potih in dajejo prav bahaško za maše in take reči. Koliko pa je v Ljubljani ljudi, ki živetako dobro in morejo tako zapravljati kakor kmet v ljubljanski okolici? Dobra polovica ljubljanskega prebivalstva živi dosti slabše, kakor ti kmetje in ravno te ljudi hočejo kmetje zdaj zopet odreti. Hinavski „Slovenec“ pa pravi, da hočejo kmetje sami sebe rešiti (!), da delajo v lastno izgubo (!). Rešitve so potrebni kmetje na Notranjskem in na Dolenjskem, ne pa ljubljanski okoličnici, kjer že ne vedo, kako bi zapravljali krivični dobiček, ki ga imajo pri živilih.“

Kmetje, zapomnite si, tako piše o vas liberalna stranka!

Š Se teh je bilo treba! „Gottscheer Bote“ poroča, da je na shod svobodomiselcev v Parizu došla tudi pozdravna brzojavka iz Kočevja na kateri so podpisani neki Erker, Lesar in Bartelme. — Torej ti ljudje pošiljajo pozdrave na shod anarhistov, ki je sklenil, da morajo „klerikalci s svojim Bogom vred crkniti“, na shod, ki je izrazil svoje simpatije anarhistom, ki so v preiskavi zaradi atentata na španskega kralja, na shod, ki je anarhijo proglasil za svoje geslo! Lepa družba! Se vsakemu eno bomba!

Š Poročilo o otvoritvi škofovih zavodov nam je še dostaviti, da je na čelu spreveda korakala šentviška čitalnica z zastavo. — Napise v vestibulu zavodov je sestavil mil. g. stolni prošt prelat dr. Kulaviv.

Š Liberalci proti škofu. Na vse mogoče načine poizkušajo liberalci škofa spraviti v politiko. V nemške liste so spravi-

vili notico, da je baje dr. Ploj rekel dopisniku „Slov. Naroda“, da je škofovo pismo neizmerno škodovalo Slovanski zvezi. Gosp. dvorni svetnik dr. Ploj nam naznanja, da ni o tem z nikomer niti besedice govoril in je poslal tudi tak popravek v „N. Fr. Presse“.

Š O sklicanju kranjskega deželnega zbora se mnogo modruje. V „N. Fr. Pr.“ beremo inspirirano poročilo, ki trdi, da „potovanje barona Heina na Dunaj ni bilo v nobeni zvezi s sklicanjem deželnega zbora. Čudno! Kaj pa bi bil sicer baron Hein delal tam? Saj je vendar deželni zbor zanj zdaj najvažnejša zadeva! Ali pa sploh na Dunaju z njim več o tem ne govore? Dalje čitamo, da se bo baron Gautsch sam pogajal z vsemi tremi strankami, a šele po sklicanju državnega zbora. Isti glas v „Neue Fr. Pr.“ trdi, da je malo upanja na redno zasedanje, ker je „brezobzirni boj radikalcev proti škofu zaradi njegovega postopanja ob Prešernovi slavnosti poestril položaj“. S takimi neumnimi izgovori hočejo odvrniti pozornost od glavne stvari. Prešeren in škof nimata pri obstrukciji prav nobenega opravka. Katoliško - narodna stranka hoče priboriti slovenskemu kmečkemu ljudstvu večino v deželi — za to se gre in za nič drugega!

Š Opozorjamo krajne šolske svete in vodstva izobraževalnih in drugih društev na današnji inserat „Katoliške Bukvarne“ v Ljubljani tikajoč se raznih učil.

Š Mlekarska zadruga v Šmarci pri Kamniku je koj pri svojem začetku pokazala, da se je premišljeno zasnova, akoravno se je nekaterim ljudem zdelo, da je pri nas mlekarna nepotrebna, in da ne bo mleka. Danes oddaja sama vas Smarca 300 l. mleka, tako da mlekarna prejema mleka na dan 500—520 l., a še se vsak dan število povečuje. To smo hoteli povedati tistim, ki so bili in so še trdno prepričani, da bo naša mlekarna gotovo propadla. Vendar delujemo 2 meseca že s tako lepim uspehom, da smo prav veseli. Mi se pa zanašamo na pomoč Božjo, na požrtvovalnost vodstva zadruge — in na „Gospodarsko“ oziroma „Zadržno Zvezo“, v Ljubljani, ker zadnji dve sta nam zelo veliko koristili, zakar se jima javno zahvalimo. — Mlekarska zadruga v Šmarci reg. zadr. z om poročtvom.

Š Slovenskim starišem! Šolske sestre, ki poučujejo žensko mladino v šoli sv. Cirila in Metoda v Trstu, kupile so si lastni dom. V njem otvorijo dne 1. novembra tega leta privaten zavod za pouk in odgojo slov. deklic od 6. leta naprej. V zavodu se bodo poučevali razven vseh šolskih predmetov razni jeziki, risanje, ženska ročna dela in godba. Vsprejemale se bodo tudi gospice tržaških družin v pouk o raznih ročnih delih, akoprov so šoli že odrasle. — Natačna pojasnila in pogoji se izvedo v samostanu šol. sester: via Pasquale Besenghi št. 6. — Na ta zavod se opozarjajo slov. stariši, kateri zelé preskrbeti svojim hčericam boljše omiko in skrb. vzgojo. — Opomnimo še to, da hiša stoji na hribu v čistem zraku, v zelo mirnem delu mesta, odkoder je krasen razgled na morje. Obdaja jo senčnat vrt.

Š Iz Višnjegore se nam poroča: Dne 21. sept. t. j. v četrtek vršila se je volitev za obč. odbor v mestu Višnji-gori. Do sedaj je sedel na županskem stolu g. Stefan Pirnat, bivši učitelj, sedaj posestnik, trgovec, državni pravdnik itd. v Višnjigori, zvest pristaš Tavčarjeve garde ali „značajen liberalci“, kakor se sam imenuje. Njegovo gospodarstvo se vidi na vseh koncih in krajih višnjanskega mesta. Kakšno zaupanje uživa mož v Višnjigori, pokazalo se je pri volitvi; bil je izvoljen v odbor z enim glasem, in še ta glas mu je dal njegov 21letni sin Vinko, ki je tu kos enega davčnega uradnika. Kakor se vidi, so v Višnjigori Tavčarjevemu pristašem tla izpodkopana. — V občini Križkavas so tudi pomedli s starim županom in ga nadomestili z novim v osebi Ivana Omahna, posest. na Pristavi, svetovalec pa sta Anton Jaklič, posestnik in predsednik kr. šol. sveta v Višnjigori in Janez Vovk, posest. v Križkivasi; vsi so odločni mežje katol. narodne stranke. — Šolo v Višnjigori gre počasi, menda podjetnik nima denarja, ne ljudi.

Š Iz St. Jerneja, 20. septembra. Pod častjo župnikovo ali županovo je, da bi odgovarjala dopisniku, ki je v „Slov. Narodu“ z dne 19. t. m. v svojem kratkem s trudom in znojem skrpanem članku nagromadil toliko neresnic, zato odgovarjamo kratko. — Dne 5. t. m. je bila v Št. Jer-

neju obravnava radi začasnega všolanja nekaterih vasi v Belo Cerkev pa radi ustanovitve nove šole na Vrhpolju. Radi všolanja nekaterih Belih Cerkev tako bližnjih vasi so se zborovalci kmalu zedinili; ugovarjali pa so ustanovitvi nove šole na Vrhpolju, ker je ista v sedanjih razmerah nepotrebna. Da se prepreči daljše prerakanje in se pride do zapisnika, poprosi g. župnik za besedo ter pravi: Izjavljam, kar je g. okraj. glavarju po debati lahko jasno, da smo — izven četvorice iz vasi Vrhpolje — vsi zoper ustanovitev šole na Vrhpolju. Da se zavarujem zoper očitanje, kakor da bi bil nasprotnik šoli, povdarjam, da sem sam na svojo reko ustanovil šolo, kjer jo šolske oblasti niso ustanovile ter se morem tudi izkazati z jako laskavim priznanjem c. kr. okr. šolskega sveta za okolico ljubljanske. Sem pa zoper ustanovitev iz stvarnih razlogov. Po zatrdilu nekega šolskega referenta smemo šteti 10% šolodolžnih otrok na prebivalstvo. Naša župnija šteje krog 7000 duš, torej 700 šolodolžnih otrok. Imamo pa sedaj 8 razredov s 16 oddelki. Pride torej na oddelek 44 otrok. Ravnekar pa smo odstopili v Belo Cerkev 4 vasi, na absence moramo na kmetih tudi računati 10—15%. Tako pade število šolodolžnih otrok pod minimalni postavljeni nivo na en oddelek. O cerkvi pri tem g. župnik ni črnil niti besedice, pač pa med splošno debato opozarjal na potrebe, katere še občina čakajo. Ali ne veste, da je treba tudi v cerkvi upoštevati higijeno? Kedaj se je dopisniku sanjalo, da je gosp. župnik v občinskem odboru stavil predlog, naj se deželna podpora za šolo porabi za nadarbinska poslopja, nam je neumljivo. Od vseh 26 občinskih odbornikov nobeden ne ve za to, samo ključek, ki v odboru — mesta nima. Laž je dalje, da se k tej obravnavi niso povabili vsi zainteresirani, ko je bilo vendar po občinskem slugu na javnem trgu oklicano kakor vsa druga oznanila. Laž je dalje, da je hodil s e d a j občinski sluga okrog nabirat podpisov. Niti v eni hiši, niti pri eni stranki ni bil. Pač je to storil pred štirimi leti, pa po nalogu o b - č i n s k e g a o d b o r a. Ali je pri Vas štiri leta s e d a j?! Komu edino bi taka šola koristila? Na Vrhpolju je nekdo, ki ima malo štacunic. Da bi prodal več sladkorja in rožičev, želi si poleg svoje hišice imeti šolo. Kako pa je ta mož vnet prijatelj šoli in kako zavzet za šolski napredek pa vam pojasni dejstvo, da je moral lansko leto plačati 15 K globe, ker je tako zanikerno pošiljal svoja otroke v pol ure oddaljeno šentjernejsko šolo!

Nasilni ogrski finančni stražniki. Ogrska finančna stražnika Jožef Babolcszay in Simon Czizley sta ponoči vdrla v nek hotel na Reki, napadli ondi bi vajdočega finančnega nadzornika in njegovo nevesto, slednje pretrepali in iz sobe ukradla več dragocenosti, pri tem sta rjula kot dva divjaka. Oba so zaprli.

„Slovenska dijaška zveza“ priredi dne 24. t. m. v Studenem ob priliki ondotne veselice predavanje „Nekaj pogleda iz preteklosti slovenskega naroda in njegove sedanje kulturne stanje“. — Predava Zvezin član, tov. phil. J. Puntar.

Drugi saharški cesar. „New York Herald“ poroča, da se je v Tangerju pojavil drugi saharški cesar. Mož je avstrijski milijonar baron Fovnt in se je podal z večjim spremstvom v Saharo.

Velika nesreča na Dunaju. V Seilerjevi tovarni za celuloid na Dunaju je izbruhnil 22. t. m. dopoldne požar, ki je uničil delavnice. Delavce je požar grozno prestrašil. Poskakali so skozi okna na cesto. Kolikor je znano, sta vsled požara umrla dva delavca, trije se bili težko, 6 pa lahko ranjenih.

Lačni mesa. Pred kratkim je poginilo nekaj krav blizu Gradišča ob Seči. Nekateri mesa lačni Furlani so šli izkopati krave, nabrali so mesa, kar se jim je zdelo dobro, ter ga použili. Seveda so bili zategadel nekateri pošteno bolni.

C. kr. deželno predsedništvo za Kranjsko je dovolilo vstopiti v državne stavbene službe absolviranemu tehniku Ivanu Marek.

Zavod sv. Nikolaja v Trstu. Velezaslužna gospa Marija Skrinjar, ustanoviteljica zaveda sv. Nikolaja za brezposelne služkinje je na dan ustanovitve po sedmih letih dne 5. sept. 1905 izročila notranjo upravo in vodstvo zavoda gđm. Mariji Žtnik in Luciji Šere, kateri si bodeti prizadevali posnemati jo v požrtvovalnosti in ljubeznjivosti do vseh deklet, katera bodo iskala pomoči v zavodu. V kratkem objavimo in odpošljemo vsem dobrotnikom nova pravila, imena odbornic in duhovnega voditelja ter obširno poročilo o stanju in delovanju zavoda. — Odbor zavoda sv. Nikolaja za brezposelne služkinje v Trstu, 7. sept. 1905

Letina na Dolenjskem. Končana je žetev ovsa, ki ga je manj in je slabši, kakor lani. Sploh je žito letos manj obrodilo kakor lani, izvemšči pšenice. Pozni krompir obeta biti dober, kakor tudi koruza.

Ajda obeta dobro žetev. Lepo vreme je jako ugodno za vinsko trto. Grozdje bo izvrstno, a manj ko lani. Jabolk je malo, češpelj srednje veliko, tudi hrušk je malo. Splošno je letos letina na Dolenjskem povoljna.

Znižane cene varstvenim organom. Južna železnica je dovolila cesarskim, kakor tudi občinskim policistom za polovico znižano ceno, ako se peljejo v službeni obleki

Lloydovo ladjedelnico v Trstu zares nameravajo prodati neki angleški družbi. Iz Angleškega je prišel inženjer Magnay, da vadi tozadevna pogajanja, ki bodo menda že koncem tega meseca končana.

Alkohol in samomor. Predvčerajšnjem se je zastrupil v Trstu vrtnar vile Rusconi (ulica Rossetti), 32letni Alojzij Grilanc. B. l. je nepoboljšljiv alkoholik in je tudi samomor izvršil v stanju bolestne otožnosti, povzročene vsled prevelikega pijančevanja.

Novo šolo „Družbe sv. Cirila in Metoda“ za Istro so otvorili v F a b c i h v občini sv. Ivan od Sterne (pri Vižnjaju). Kako je bila potrebna, dokazuje to, da se je že sedaj pisalo vanjo 140 otrok od 6.—12. leta. Streljaj od družbe šole se nahaja „Legina“, ki pa bo odslej bolj klavrna.

Za otroški vrtec družbe sv. Cirila in Metoda na Savi pri Jesenicah je daroval gospod veletržec Fran Kollmann štiri lepe podobe za šolske sobe in gospod tovarnar za pohištvo Ivan Dogan deset stolov. Najiskrenejša zahvala!

Duhovniki semiške dekanije imajo svoj sestanek sodalitatit ss. Cordis Jesu dne 27. t. m. na R a d o v i c i. Začetek ob 10 uri dopoldne.

Duhovniške vesti iz Istre. Čast. g. I v a n M a n d i č, župnijski upravitelj v Lindaru, je prestavljen za upravitelja v K r b u n e; nameščena sta čast. gg. novomašnika A. B e n v e n u t i v S k e d e n j pri Trstu, Petronio pa v Piran. Č. g. Josip Flego, doslej kaplan v Sovinju je premeščen v Slum, g. L a d i s l a v T o n k o v i č pa iz Sluma v S o v i n j a k.

Odlikovanje. Cesar je podelil deželnemu šol. nadzorniku v Trstvu gosp. F r a n u S v i d a red železne krone III. reda.

Hud vol. Dne 17. t. m. zasadil je vol Marije Lampret s Plešivice njeni kravi rog v čelo s tako silo, da je bilo čez polovico roga v kravji glavi. Nesrečna žival je radi tega poginila na paši, kjer se je nezgoda dogodila.

Letina. Zadnje dni polagoma dežuje. Ta dež je za poljedelce jako dobrodelen. Sedaj se seje ozimna rž, ki pri setjavi zahteva mokro zemljo. Kmetom je znan pogovor o nji: „Vrzi me v blato, dam ti zato zlato“. Tudi druga žita potrebujejo sedanjega dežja, ki bode predvsem tudi paše zboljšal in ozelenel.

Izjava. Prostovoljno gasilno društvo v Verdu izjavlja, da ni v nikaki zvezi ali dotiki z dopisov v „Slov. Narodu“ z dne 29. avg. t. l., s katerim hoče „Vzajemni zavarovalnici“ škoditi. Odbor društva je do sedaj poizvedoval po dopisniku, pa brez uspeha. Društvo take in enake depise obsoja ter ob enem objublja, da hoče in nadalje pomagati kar bo najbolj mogoče pri požarih, kakor je tudi do sedaj, posebno v Horjulu. To je našega društva edini namen: Svojemu bližnjemu pomagati v nesreči, in razne zavarovalnice varovati prevelikih poškodb. Ta izjava naj bo zgoraj omenjeni zavarovalnici v zadostilo in s tem naj bo debata končana! Na pomoč! Prostovoljno gasilno društvo v Verdu, dne 21. septembra 1905 Načelnik: Ivan Šuštaršič, nač. namestnik: Ivan Tomšič.

Iz Litije se nam piše: Okrajna posojilnica v Litiji je kupila prostor ob novi sodnijski ulici, ondi namerava zidati svoj „Posojilniški dom“ in čujemo, da se tja preseli tudi pošta. Res čudimo se načelstvu posojilnice, da ravno to „flako“ kupi za stavbo posojilnice, saj je vendar znano, da ima posojilnica že davno čez 50 000 K rezervnega fonda; za ta denar se vendar lahko napravi nekaj, kar bi bilo bolj v olepšavo in napredek trga. Koblerjeva hiša, ta že davno čaka kupca. Kdo bi je bil lažje kupil ko posojilnica? Mar zopet čakate, da bi najlepší prostor v Litiji zavzel kak bogat tujec — Nemec? In dotični prostor, na katerem hočete zidati sedaj, je li sploh primeren za kako stavbišče? Kvečjemu za kako barako, kakršno imate že ob mostu, v ne poseben kras Litije. Drugod zidajo posojilnice stavbe, ki so v korist splošnosti, n. pr. „Narodne doma“. „Narodni domi“ so potrebni; to mora priznati vsakdo, če ima le količikaj smisla za edinstvo in napredek slovenskega naroda, seveda ne mislimo takega „Narodnega doma“ kakor je v Ljubljani, v katerega ima žalibog vstop samo inteligenca slovenska in nemška. V Litiji potrebujemo „Narodni dom“ tak, da bi imeli v njega vstop vsi Slovenci, brez izjeme vsi.

V našem naprednem in tako ličnem trgu ni ne ene dvorane, ki bi bila primerna za gledališke predstave in razne shode. Take dvorane nam je živo potreba. Nemški živelj se v Litiji vedno bolj šopiri. To že vsi čutimo. Že „Narod“ je omenjal nemške predrznosti, kako prosto si upajo po Litiji hajlati in izzivati z izdajsko „Die Wacht am Rhein“. Znano je, kaj so vse določili pred tremi tedni v dobro znani „narodni“ hiši. Cele noč je bil tak hrup, da izmed stanovalcev sosednih hiš ni nihče zaspal. Še cele vsi prestrašeni so hodili gledat na okna, kaj je, da je tako vpitje in streljanje iz revolverjev. In kaj je bilo? Neki „burši“ v družbi litijskih „narodnjakov“ so rjuli: „Heull“, pela se je že imenovana izdajska pesem in v svoji pijanosti so streljali v zvezde. Bog zna čemu? In to se je godilo celo noč! Na kolodvoru so 7. t. m. še celo izzivali Slovence: „Živio - pfuil!“ Kateri narodnjak ima tako hladno kri, da bo še nadalje mirno gledal tako početje Nemcev v naši krasni Litiji? O žal, v Litiji je še toliko narodne zasanosti kakornikjer drugodi. Le za osebe se pripravate, pri tem pa pozablajte, na kar je potrebno misliti. Hočete imeti zavedno inteligentno ljudstvo, zbirajte ga in izobražujte ga! Inteligenca med narod! Hočete ohraniti Litijo sebi, zidajte: „N a r o d n i d o m!“ Toliko naj za danes za dostuje. Pri priliki se ipregovorimo kaj več. Svoje mnenje smo povedali, ko je načelstvo posojilnice dalo klicati pred cerkvijo, da če ima kdo kaj zoper to, da bi se zidala posojilnica ob sodnijski ulici, naj se oglasi. Oglasili smo se in povedali, da je največja nesmisel tam zidati posojilnico. To izprevidi vsak otrok in, če te storite bodele gotovo še obžalovali prej ali slej. Če pa hočete koristiti trgu in če hočete plodono no mložiti denar, kupite Koblerjevo hišo in zidajte: „N a r o d n i d o m!“

Prepovedan izvoz prešičev. Ker se je zadnji čas zanesla prešičja kuga iz krškega, novomeškega in litijskega okraja na Češko in Tirolsko, je prepovedala kranjska deželna vlada izvoz prešičev v sledečih občinah: Mirnapeč, Dvor, Smuka, Doberniče, Velika Loka in Trebnje v novomeškem, Sv. Križ, Mokronog, Sv. Rupert in Teržiče v krškem, ter Moravče, Dole, Gradišče in Prapreče v litijskem okraju.

Požar v brzovlaku. Pri brzovlaku, ki vozi na progi Dunaj-Budimpešta, se je vnel 20. t. m. poštni voz. Vlak se je moral ustaviti; uradnik se je rešil, da je skočil z voza, sluga je pa opečen po rokah in na glavi. Voz je popolnoma zgorel, izvemšči blagajne. Zgorelo je tudi veliko zavojev in vrednostnih pisem. Skoda znaša več tisoč kron.

Kolera. Za kolero se umrle tri osebe v Lodzu. Na Pruskem je od 21. do 22. t. m. obolelo za kolero 9, umrli sta pa dve osebi. Za kolero je dozdaj obolelo na Pruskem 236, umrlo pa 80 oseb. V Avstriji je kolera prenehala.

Nesreča na elektriški železnici v Jassyju. Dne 21. t. m. je skočil s tira tramvajski voz, ki se je zaletel v neko hišo. Ubityh je bilo 5, ranjenih pa 25 oseb.

Novo mašo bosta darovala v tržaški okolici dne 1. oktobra t. l., ob deveti uri na Opčinah č. gosp. G a b r i j e l P i š č a n c in pri Sv. Ivanu č. gosp. M i h a e l H u š o.

Umrl je včeraj na Stari Vrhniki pri Vrhniki osmošolec Andrej M e s e c v 20. letu po daljšem bolehanju vsled jetike. Bil je zelo priden in nadarjen dijak.

Vabilo na slavnostno veselico katero priredi bralno-pevsko društvo „Prešeren“ o priliki praznovanja 50letnice pevanja pevcev gg. J. Toškan in J. Žerjal, v nedeljo, dne 24. septembra 1905, na vrtu g. Venturini-ja s prijaznim sodelovanjem „Tržaškega Sokola“, pevsk. društva „Kolo“ iz Trsta in pevsk. društva „Vodnik“ iz Doline. Začetek ob pol 4. popoldne. Pri veselici in plesu svira vojaška godba pešpolka št. 97. Vstopnina k veselici 0.5 K; k plesu 1 K za osebo. Čisti dobiček za nabavo društvene zastave. V slučaju slabega vremena se veselica preloži na prihodnjo nedeljo. K obilni udeležbi uludno vabi odbor.

Z Brezovice. V nedeljo podalo se je okoli 450 vernikov z brezovske fare s posebnim vlakom k Mariji Pomagaj, odkoder so se podali tudi na Bied. Vožnja je znašala tje in nazaj 1 K 80 h. Vodil jih je g. Fr. Juvan, kapelan na Brezovici, ki je za remarsko pot vse potrebno ukrenil. Mnogo jih razen Ljubljane še ni videlo drugega kraja in so zelo hvaležni, da so se pri tej priložnosti mogli ogledati tudi lep kos Slovenske domovine.

Ljubljanske novice.

Kaj bo z mlekom?

Da bodo naši čitatelji informirani od vseh strani, priobčujemo dopise, kakor nam dohajajo. Zanimanje za vprašanje preskrbovanja Ljubljane z živili je veliko, in ker je vprašanje edino le gospodarskega značaja, se naj tudi obravnava le kot tako.

Od kmetov ljubljanske okolice sme dobili sledečo izjavo: Napačno je, kar se piše po listih, da bi mi hoteli mleko podražiti. Tudi prejšnji dopisniki v „Slovecu“ niso bili kmetu dovolj pravični. Tuse ne gre za zvišanje cene, ampak za regulacijo prometa z mlekom. V četrtek se bo vsem strankam odpovedalo mleko postariceni.

Posestnik iz okolice nam piše: Mi sme pri „Lloyd“ sklenili, da se vpelje litrska mera za mleko in povišanje cene, da bi se od 1. oktobra t. l. prodajalo mleko liter po 10 krajcarjev. K temu nas je nagnil sledeči razlog: Vse se je spreminilo v zadnjih 50 letih, delavske moči so trikrat dražji, le mleko ima isto ceno kot pred 40 ali 50 leti. Pravično je, da se cena mleku poviša. Vzroki so nekako sledeči: Obdelevanje polja je silno drago, posebno v ljubljanski okolici. Koscem se je p'acevalo na dan s hrano vred po 2 K do 2 K 50 v. Hrana s pijačo stane do 2 K, grabljevkam s hrano po K 1'20 do K 1'60; žanjice s hrano po 2 K. Tudi med letom so se dobivali delavci le s hrano po 2 K in delavke po 1 K do 1 K 20 v. Obrtniki brez hrane imajo navadno na dan 3 K do 3 K 40 v. Hlapci imajo letnega plačila po 200 do 250 K in še več; dekile po 140 do 200 kron; pa še za tako visoko plačilo se težko dobe. Star pogovor pravi: „Krava molze pri maveljnu“. Toraj, ako se hoče, da ima krava kaj mleka, se mora tudi dobro krmiti. Vse to, kar je za to potrebno, kakor otrobi, „malec“, „prešanje“ itd. se je za zadnja leta močno podražilo. Da se bo višja cena dosegla, je treba vplivati na ljubljanski magistrat, da zapove litrsko mero. Petem na mlekarno na deželi, da se zavežejo z gotovim zneskom kot kavcijo, da bodo mleko prodajali po taki ceni, da bodo tudi posestniki v ljubljanski okolici zamogli zahtevati za liter mleka 10 krajcarjev, ali sploh, kakor se bo cena določila. Ti bodo pa morali vložiti v društveno blagajno tudi primeren znesek za poročstvo, da bodo rabili litrsko mero ter prodajali mleko po določeni ceni.

Iz med odjemalcev mleka se nam piše: Na podražanje mleka moramo odgovoriti s tem, da odslej jemljemo mleka toliko manj, kolikor so ga podražili prodajalci. Ti na ta način s podražanjem ne bodo prav nič na boljšem. Gospodinje si bodo mesto kave lahko pomagale z drugimi za jutri, kjer ni treba mleka ali vsaj pretežno manj kakor pri kavi. Več rodbin je tako že storilo. Ker je dandanes precej nadomestkov za kavo, kjer se ne rabi nič ali pa malo mleka, ni dvomiti, da bodo revnejši odjemalci morali posili seči po tem sredstvu.

Iz delavskih krogov se nam piše: Jaz imam ženo in šest otrok, a zaslužim na dan samo 2 K. Plačevati moram stanovanje in kupiti vse, kar rabimo za življenje. Mesa si ne moremo privoščiti. Kar dobimo tečne hrane, je vse le mleko in rastlinska jed. Vsako najmanjše podražanje povzroči v našem gospodinjstvu silne skrbi in popoln preobrat, ker si meramo preračunati vse do zadnjega krajcarja, če hočemo izhajati. Zato je pa podražanje mleka za nas silen udarec; mi moramo priti v ravnotežje z dohodki in stroški. Življenje se je podražilo; zdaj se bodo po morale zvišati tudi delavske plače po mestih.

Kmet z Ježice nam piše: Se tistil par vinarjev ne privoščijo žuljavemu kmetu odkar se prirejajo shodi glede podražanja mleka so Ljubljanci silno razburjeni, same vejo, kako bi preprečili vso stvar, da bi iztrgali revnemu kmetu tistih par vinarjev. Dopisnik v „Slovenskem Narodu“ se mnoge prizadeva, odjesti kmetu kruh. — Vsakemu stanu se je že kaj ugodilo bodisi delavec uradnik ali obrtnik; le kmet, ta je vedno iz povsod zadnji, ako se gre za njegov obstanek. Sedaj se je nam kmetom trpinom zdani, da je mleko po dvajset vinarjev bokal preceno; pri sedanjih razmerah nikakor ni mogoče izhajati, letine so slabe, krma draga, davek vedno večji, delavec drag in ga sploh ni dobiti za dobre plačilo. Zdjaj, ko se nahaja kmet v najhujših stiskah zaradi pomanjkanja poslev, pa grmi in vre v Ljubljani radi podražanja mleka za teh par vinarjev, celo lumparija in goljufija se nam predbaciva. To je sramota! Kmet ne trga hlač po klopeh, ne prebira knjig in ne čita časnikov, marveč se ubija z delom noč in dan, kakor črna živina, med tem ko gospoda o poletnem času o svojih prostih urah v senčnatem vrtu in po zimi pri topli peči sedi. Pa dandanes se vseedno že toliko zaveda, da ve, kakšna je razlika med trpinom in gospodo. Poglejte kmeta, ko pride v mesto! Že na obrazu se mu bere, da je trpin, vse slabo mora sam jesti in dobro prodati, da si pridobi kak krajcar za vsakdanje potrebe in za davek, katerega mu vedno nalagajo. Niti uradnik, niti sluga ne živi tako slabo kakor revni kmet. Krompir, repa in korenje je kmetovo življenje, mnogokrat pa še tega primanjkuje, gospoda si pa privoščijo kaj boljšega. Po dvajset vinarjev liter mleka pri sedanjih razmerah

nikakor ni predrago, ako se preračuna, koliko stane reja živine. Komaj imamo za podplate za božja pota, ki so „Narodu“ v železnicah, nam že ne ostaja nič. Sploh pa božja pota nič nimajo opraviti z mlekom. Tu se gre za obstanek revnega kmeta, ne pa za romanje v Rim. Ako kakšna ljubljanska kuharica poleti tje, nas kmetov za tisto tudi nič koža zato ne srbí. Vsakemu svoje — pa vse pošteno!

Mlekarji in mesarji. Z barja se nam piše: Kaj se pa zdaj tisti jezični dohtar Tavčar tako jezi čez mlekarje? Ko so mesarji podražili meso, je pa tako molčal, kot da ne zna do pet štetil!

Ij Socialnodemokraška poezija. Tudi nepristni proletarec Ebin Kristan je postal navdušen od Prešernove muze. Zbil, sešil in skrpal je dolgo pesem: „Prešeren v Olimpu“, v kateri pravi Prešeren:

Kako bi ne? Saj moram biti resen in moliti se moram prav učiti, ki so postavili me k Frančiškamom. Dežela kranjska nima lepšega kraja, ke prostor ob Ljubljani dišeči.

Če bo Kristan delal take pesmi, mu bodo postavili tudi spomenik ob Ljubljani dišeči ob mokraškem konsumnem društvu.

Ij Predsedstvo slov. trgovskega društva „Merkur“ daje tem potom vsem svojim članom kakor tudi drugim interesentom na znanje, da je mesto odstopivšega dosedanjega vodje s 15. t. m. prevzel poslovanje društvene posredovalnice g. Ivana Eržena, uradnik trgov. zbornice. Uradne ure ustanejo neizpremenjene in sicer kakor so bile preje od 8. do 10. ure zvečer v društveni pisarni (Narod. dom). Uradovalo se bo vsak dan razun nedelj in praznikov. Opozarja se gg. trg. sotrudnike, da se držijo natančno po prepisih posredovalnega poslovnega reda, kateri se jim vpošlje v slučaju posredovanja. Gg. trgovce pa se prosi, da se vedno, kadar potrebujejo pomožnega osebja, naj si bode za trgovino ali kontoar, obrnejo naravnost na društveno posredovalnico. Kot posebno važni pogoji, da zamore posredovalnica uspešno in zanesljivo delovati navajamo, da delodajalci, kakor tudi delojemalci, pri vsakokratnem vsprejetju ali nastopu v službo, to tako o j naznanijo posredovalnici po dopisnici, katero jim ista že preje vpošlje.

Ij Najdeni denar si je hotel prisvojiti. Na trgu, kjer se prodajajo živila, je včeraj pripeljala neka kmetica z vozom, kateri je pri izstopu z voza padla na tla denarnica. To je opazil delavec Franc Fajdiga iz Podjelše okraj Kamnik, ki je denarnico pobral in jo odkuril s trga. Kmetica je takoj poklicala policijskega stražnika, ki je begunca prijel. Pri Fajdigi so res našli denarnico z vsebino 17 K, katero je moral izročiti lastnici, sam pa iti s stražnikom v zapor.

Ij Mestna policija je aretovala hlapca A. E. radi neke tatvine, ki jo je izvršil na deželi in potem prišel službe iskat v Ljubljano. Orožništvo je o tatvini obvestilo policijo, katera je hlapca izročila sodišču.

Ij Izgubil je včeraj učenec I. Sterle iz Ljubljane v St. Vidu nad Ljubljano žepno uro. Kder jo je našel, naj jo prinese v naše upravnništvo.

Ij Tatvine. V hiši na sv. Jakoba trgu št. 2 je ukradel neki neznani tat brivskemu mojstru gosp. Nikolaju Ogriču več orođa. Antonu Anžicu, mesarju je bil v železnem drevoredu ukraden dvokolesni zelenobarvani voziček vreden 60 K. Angeli Puc, prodajalki čevljev na Starem trgu št. 9 je neki uzmovič ukradel na zidu viseče čevlje vredne 8 K.

Ij Hrvat proti Hrvatu. Oroslav Omiljenovič, brivski pomočnik v Ljubljani, je govoril dne 10. t. m. v neki ljubljanski gostilni proti Mici Trampuš, češ, da je njegov tovariš Oroslav Vidmar smrkavec, ker ga ne pozdravlja in da ga je že poznal, ko je skočil iz opank v črevlje Oroslav Omiljenovič je bil obsojen na 12 ur zapora, katera kazen se izpremeni v 6 K denarne globe.

Ij Nevarno tatico Ano Petrič, o katere junaških tatvinskih činih smo poročali včeraj, je danes izsledil in odvedel v zapor nadstražnik Papler. Tatico so izročili dež. sodišču.

Ij Prisiljenec pobegnil. Včeraj popoldne je pobegnil prisiljenec Herman Lipizer doma iz Trsta. Ubral jo je čez Poljanski most proti Golovcu.

Ij Svarilo. Dan na dan se vidi otročiče, ki se valjajo po raznih štališčih na tleh in igrajo s peskom. Naši stariši oziroma varuhi pa ne vedo, da je ravno v tem pesku mnoge bacilov, ki se razširjajo, po obilnih izmečkih šetajočih ljudij. Koliko jetičnih ljudij posedava klopi v „Zvezdi“, kateri kljub naredbam mestnega magistrata opljuvajo tla. Za temi pridrvi mladina, brska pesek in diha nevarne bacile v se. Ni torej čudo, da naša mladina postaja jetična že v nežni mladosti. Mnenje mnogih zdravniških strokovnjakov je, da se jetičnim ljudem

ukali bolezen že v mladosti, ter se šele pojavljajo v poznejših letih pojavi. Torej stariši, če vam je ljubo zdravje svojih otrok, pazite na nje in prepovejte jim igre v pesku, kjer tičijo prve kale nevarne bolezni.

Ij Nesreča. Ko je včeraj na lovu 20letni posestnikov sin Jakob Ozebek iz Sebrej pri Tolminu izprožil puško je razneslo in mu na levi roki odtrgalo vse prste. Bil je danes prepeljan v tukajšnjo deželno bolnišnico.

Ij Pred Prešernovim spomenikom. A: „Zakaj se pa muza tako nerodno drži, da bo plašč izgubila?“ — B: „Ne more si pomagati; ali ne vidiš, da je levičnica?“

Književnost in umetnost.

* **Rudolf Baumbach.** Predvčerajšnjim popoldne je umrl v Meinigenu znani pesnik Baumbach. Rojen 28. septembra 1842. v Kranichfeldu na Turinškem, se je posvetil naravoslovju in je obiskoval predavanja na vseučiliščih v Würzburgu, Freiburgu, Lipskem in Heidelbergu, kjer je postal doktor filozofije. Od l. 1868. do leta 1870. je služil kot vzgojitelj v Gorici, odkoder se je preselil v Trst, kjer je živel začetkoma kot zasebni učitelj, pozneje pa kot samostojni pisatelj. L. 1885. je šel v Meiningen, kjer mu je l. 1888. podelil vojvoda Jurij naslov dvornega svetnika Rajnik je bil velik prijatelj krasnih naših planin, ki jih je prepotoval in v svojem navdušenju za planine je zložil mnogo krasnih pesmi. Svoj prvi uspeh je pa dosegel, ko je l. 1879. izdal l. 1877. v nemščini „Zlatorog, eine slovenische Alpensage“. Baumbach spada med najbolj priljubljene nemške ljudske pesnike. Tudi Slovenci žalujemo za njim, ker je v krasnih pesmih opeval lepote slovenskih planin in esobito tajnosti našega Triglava.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 23. sept. Udeleženci konference pri vladarju so izjavili Goluhovskemu, da so vladarjevi pogoji nezdružljivi z njihovimi načeli in da se po ogrskem državnem pravu pogajanja mogoča le med vladarjem in ogrskimi državljani. Vladarjev poizkus rešiti krizo, se je ponesrečil. — Dvorni krogi so vsled tega ogorčeni na Mažare. Položaj se je tako poostiril, da se je bati najhujših posledic.

Dunaj, 23. septembra. Cesar je sprejel danes v avdienci voditelje ogrske večine: Kossutha, Andrassyja, Banffyja, Apponyija in grofa Zichyja. V svojem nagovoru je pozval voditelje, naj prevzamejo sestavo vlade. Iz svojega programa naj izločijo zahtevo po mažarskem poveljnem jeziku. Cesar zahteva nadalje skupnost armade in zunanjih stvari. Vlada naj bi rešila trg. pogodbe, državne potrebščine in predloge o vojaških novicah, kakor tudi višje izdatke za armado za l. 1904. in 1905., kakor je bilo sklenjeno v delegacijah. Pozval je voditelje, naj v blagor države delujejo za rešitev krize.

Dunaj, 23. sept. Tudi „Vos. Ztg.“ poroča iz Carigrada, da avstrijski vojaki v tahadrijskem sandžaku v Novem Pazaru razdeljujejo med kristjane orožje in so prestopili turško mejo. Sultan je ukazal, naj se v tem okraju ne pobira davkov, da se ljudstvo še bolj ne razburi.

Dunaj, 23. septembra. Cesar je poveril grofa Kirakyja, da se pogaja z ogrsko koalicijo.

Trst, 23. septembra. Društvo „Patria“ je priredilo v „Pol. Rossetti“ javen shod, ki se je izrazil za italijansko vseučilišče v Trstu. Dijak de Haag je obsodil delovanje italijanskih poslancev, poslanca Mazzorana in Hertisa za se zelo nerodno in s frazami opravičevala. Mazzorana je konstatiral, da je položaj Italijanov skrajno slab, da sta Conci in Delugan „italijansko stvar izdala“ (?), ter je pretvil, da se bodo Italijani z vso močjo upirali ustanovitvi drugih vseučilišč, dokler ne dobijo pravne fakultete v Trstu. Po shodu, ki se ga je udeležilo komaj 400 oseb, so priredili klavern obhod, katerega so socialni demokratje hoteli razbiti. Več izgreznikov je bilo zaprtih. Med temi so same propale iz Trsta izgnane eksistence.

Dunaj, 23. septembra. Včeraj popoldne je imela tu sejo srbska artiljerijska komisija. Popoldne je pa odpotovala v Feliks-

dorf, kjer se prične preizkušnja topov iz Skodeve tovarne, ki bo trajala na račun srbske vlade sedem do deset dni.

Reka, 23. septembra. Tu je pogorela mehaniška tovarna „Lazarus“ do tal. Skode je nad milijon kron. 150 delavcev je brez dela.

Dunaj, 23. sept. Včeraj so zaključili shod o preskrbi prisiljenecv. Prihodnji shod se vrši v Gradcu.

Pariz, 23. septembra. „Petite Republique“ poroča, da je deloval Roosevelt za mir ne iz sočutja, marveč iz strahu pred rumeno nevarnostjo, ki grozi Ameriki. Mnogo Kitajcev in Japoncev se je namreč selilo v Zedinjene države, po sklenjenem miru bodo pa zlasti Japonci lahko razvijali svojo delavnost v Koreji in Mandžuriji.

Peterburg, 23. sept. Semkaj je došel Blancen in je dvoru izročil mirovno pogodbo.

Varšava, 23. septembra. V ponedeljek je sklican v Moskvi shod vseh članov zemstev. Posvetovati se nameravajo o dumi in o ruskem notranjem položaju. Shoda se udeležijo tudi odlični poljski politiki, s katerimi se nameravajo pogajati o rusko-poljskem zblizanju.

Varšava, 23. septembra. Car namerava obiskati za 14 dni graščino Spaler pri Skjernjevicah na Ruskem Poljskem.

Varšava, 23. sept. Kot odgovor na soc. dem. oklic je izdal generalni gubernator Skalon povelje, v katerem naglašja, da se sme vojaštvo poklicati le v najhujšem slučaju, a kadar je pozvano, mora nastopiti z vso odločnostjo in tako varuje vojaško čast. Boljše je, da pade nekaj nedolžnih žrtev, kakor pa da bi bilo zaničevano vojaštvo.

Kijev, 23. septembra. Po shodu psihatrov je prišlo do demonstracij. Govorniki so pozivali ljudstvo na oboroženo vstajo, razdeljevali hujskajoče razglase in razvili rdeče zastave. Policijo so sprejeli z žvižganjem in „marseljezo“.

Mitava, 23. septembra. Kurlandski generalni gubernator je dovolil nastaviti posestnikom stražnike, ki pa ne smejo biti inozemci.

Pariz, 23. septembra. Cenzura ne pusti dostavljati nikakih brzojavk iz Bakua. Izvzete niso niti brzojavke petrolejnih družb.

Peterburg, 23. septembra. Razbojniške čete so v okolici Bakua napadle vlak in ranile 53 potovalcev. Hoteli so vpleniti pošto, pa so jih razpršili kazaki.

London, 23. septembra. Nemčija in Angleška nameravata sklicati kitajsko konferenco, da se uredi denarna vprašanja. Kitajci nameravajo otvoriti inozemski trgovini sledeče mandžurske provincije: Kirin, Nioyuala, Hunčun, Kven-Tin in Cikitur.

Berolin, 23. septembra. Ravnateljstvo Siemens in Halske v Berlinu je sklenilo odpustiti 10.000 delavcev. Odpuščeni so, ker ni hotelo brezpogojno pričeti delati 470 stavkujočih delavcev in delavk.

Madrid, 23. septembra. Maroški morski ropar Baliente se je ponoči na 21. t. m. polastil vseh španskih ribiških ladij južno od Cente. Moštva sicer ni pridržal v vjetništvu, pač pa zahteva več tisoč durov za zaplenjene ribiške mreže. Španska vlada je zato poslala svoje brodovje proti Centi.

Carigrad, 23. septembra. Zaradi napada na sultana sta bila v navzočnosti ameriškega glavnega konzula in njegovega tajnika zaslišana Armenca Wardanian in Afarian, ki pripadata revolucijskemu odboru Hinčak. Zadnje napade je vodil neki Chaneszian, ki se imenuje tudi Artavac ali pa Badrekoscian. Po izjalovljenem napadu na sultana so nameravali baje zarotniki povzročiti politične umore in s silo dobiti sredstva za nadaljnje napade. V Carigradu se vrše vsak dan hišne preiskave, pri katerih je zaplenila policija veliko letakov in pisem.

Carigrad, 23. septembra. Iz strahu pred zarotniki so poostriili varnostne odredbe. Policija in vojaštvo sta dobili stroge ukaze.

Cosenza, 23. septembra. Neurje je trajalo tudi včeraj. Nevihta in ploha sta povzročili na polju mnoge škode, poškodovane so celo hiše, zasilne kočje in šotori. Strela je ubila v Piano del Lago nekega otroka, v bližini San Pietro Guarano pa dva kmeta.

Poznanj, 23. septembra. Včeraj je bil povožen bančni ravnatelj dr. Haram. Samoumor ni izključen.

Heidelberg, 23. septembra. Zaprliso lastnika hotela „Herderhof“, ki je s svojim hlapcem umeril in oropal Angleža Howard Neida.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padevina v št. urah v mm.
9. zveč.	734.0	10.6	sr. vzh.	obl.	
7. zjutr.	733.3	10.1	sl. jvzh.		3.9
2. pop.	732.4	16.3		del. jasno	

Srednja včerajšnja tempo. 14.5°, norm 14.1°

Zahvala.

Za vse dokaze sočutja povodom boleznin smrti našega nepozabnega očeta

Jakoba Keršiča

posestnika in trgovca

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo prerano umrlega k večnemu počitku, izrekamo tem potom vsem sorodnikom in znancem najtoplejšo zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo g. župniku Koželju za mnoge in tolaživne obiske v dolgi boleznin, g. poslancu Pogačniku, g. učitelju Zirkelbachu in vsem, ki so prihiteli skazati pokojniku zadnje spoštovanje.

Podbrezje, dne 22. sept. 1905.

Zalujoča rodbina Keršič.

1940 1—1

Veliko zalogo absolutno zajamčenega

pristnega vina

priporočano opetovano od knezoškof. ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom za mašna vina, ima

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Izborna kvaliteta; belo po 40, do 50 kron, sortirano najfinejše do 60 kron, postavljeno v Postojno ali Ajdovščino. Izpod 56 litrov se ne oddaja; na debelo po dogovoru ceneje. Prevara izključena, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega.

V zalogi je tudi **tropinsko žganje.** Za zadruga in večje množine **izjemne cene,** 1731 50

Za obilne naročbe se priporoča **Kmetijsko društvo v Vipavi.**

V lepem trgu na Gorenjskem, na ugodnem prostoru,

se odda hiša v najem

v kateri se nahaja dobro vpeljana **trgovina z mešanim blagom in trafiko.** Nastop 22. oktobra t. l.

Kje, pove iz prijaznosti upravnništvo „Slovenca“. 1950 3—1

Odda se 1908 6—2

nemeblavana event. meblavana

soba

Kje pove iz prijaznosti uprav. tega lista.

Novo urejena 1935 2—1

pekarija

se odda z vso opravilo. — Nastop 1. nov. Več pove lastnik Alojzij Fröhlich pri Mar. pomagaj na Brezjah, p. Radoljica.

Sprejme se, proti dobremu plačilu **zanesljivo in dobro izurjen**

poslovodja,

za trgovino z mešanim blagom.

Naslov pove uprav. „Slovenca“. 1929 1—1

Grančič Jozefova
grenčica
Pravzaprav reprezentativna grenčica!
(V medic. odd. splošne bolnice na Dunaju.)

Veliko presenečenje!
Mikser v življenju več tike prilike!
500 komadov
1936 3-2 Za šld. 195.
1 prekrasno pozlačena predijska ura z verižico, natančno iduća, za kar se 3 leta jamči, 1 moderna svitena kravatna za gospode, 3 komadi fl. žepnih robocev, 1 eleg. pristan za gospode s ponarjenim žilninim kamnom, 1 dulec (ustnik) za smotke iz jantara, 1 elegantna damška broža, novost, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 usnjat mosjiček za denar, 1 žepni nožek s priravo, 1 par mansetnih gumbov, 3 naprtni gumbi, vsi iz 3% duble zlata s patentiranim zaklepanom, 1 par boutonov iz smilni brljanov, zelo podobni, 3 šaljiivi predmeti, ki vzbujajo pri mladih in starih veliko veselost, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še čez 400 raznih predmetov, ki so v domači potrebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama tega denarja, vredna velja samo šld. 1-95. Razposilja proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej pošlje.
Dunajska centr. repositiljalna tvrdka
P. Lust, Krakov št. 565.
NB Za neugajajoče se vrne denar.

Kamnosek 1886 6-2
Ignacij Čamernik se priporoča preč. duhovščini in p. n. občinstvu za vsa kamnoseška dela.
Ljubljana, Romenskega ulice 26.
Velika zaloga nagrobnih spomenikov.

Specialiteta
modnih telesnikov za gospode, izvirno angleških oblek, površnikov, paletotov, športnih sukenj. — Popolno zbrana zaloga najnovejših oblek za jesen in zimo za dame, deklice, gospode in dečke. 1946 3-1
Čudovito nizke cene.
Angleško skladišče oblek
O. Bernatovič, Ljubljana, Glavni trg 5.

Pritlično skladišče
na najživahnejšem delu mesta, s složnim prostim dovozom, 160 m prostora, se z dnem 1. novembra odda v najem po dogovoru tudi za več let.
Dopisi do 28. t. m pod „Skladišče“ na upravništvo tega lista. 1943 3-1

Učenec
ki si želi priučiti ključarskega obrta sprejme takoj **Fran Florjančič** Hilšerjeve ulice, Ljubljana. 1945 3-1

Panorama Kosmorama v Ljubljani
Dvorski trg 3, pod „Narodno kavarno“
Od nedelje 24. septembra do vstevši sobote 30. septembra:
Švedsko 1937

Na željo pošilja natančni poduk brezplačno zastopnik
Hamburg-Amerika Linie
FR. SEUNIG, Ljubljana
1928 52-1 Dunajska cesta 31.

Naznanilo in priporočilo.
Usojam si slavnemu p. n. občinstvu uljudno naznaniti, da sem otvorila **pralnico** in sprejemam vsa v to stroko spadajoča dela, kakor: pranje raznovrstnega perila, likanje na lesk, apretiranje oblek, bluz, zastorov, kakor tudi nevestinih oprav.
Na zahtevo pošiljam po perilo in je dostavljam na dom brezplačno, zato pa zadostuje samo ena dopisnica. Zagotavljam točno in ceno postrežbo.
1944 3-1 **M. Žvan.**
Ljubljana, Poljanski nasip št. 12.

Učenec
za čevljarski obrt sprejme takoj **Ivan Gačnik**, Rožna dolina šte. 190, p. Vič pri Ljubljani, kamor naj se pošljejo pismene ponudbe. 1941 2-1

Katoliška Bukvarna v Ljubljani 1922 ima bogato zalogo 3-3
šolskih knjig
za vse ljudske šole.

Službo
cerkvenika
želi premeniti vseh cerkveniških opravil vaju neoznejen cerkvenik v starosti 32 let. — Naslov pove upravništvo. 1933 3-1
Sprejem
izurjenega stenografa
veščega slovenske in nemške stenografije.
Dr. Josip Furlan
1931 3-3 odvetnik v Ljubljani.

Izvrstna prilika potovanja v **AMERIKO** je danes čez **HAMBURG**
z najnovejšima parobrodoma, s katerima je sigurnost vožnje najpopolnejša ter zibanje parobroda skoraj popolnoma preprečeno. Še več povejo številke, obsežnosti novih parnikov, katera se imenujeta.
prvi: **Amerika** 690 črevljev dolg, 74 šir. rok, 53 globok, nosi 22.250 ton,
drugi: **Kaiserin Augusta Victoria** nosi 25.000 ton, torej vsaki še enkrat večji, kakor danes veliki parniki, ki obsegajo samo po 8.—12.000 ton.
Vožnja preko oceana samo 7 dni.
Potniki odhajajo v ponedeljek, torek in četrtek vsakega tedna iz Ljubljane.

„Katol. Bukvarna“ v Ljubljani
priporoča raznovrstna učila za nazorni poduk, katera so deloma v zalogi, deloma jih točno oskrbi. Sprejema tudi naročila na vsa tukaj navedena učila in daje tozadevna pojasnila.
Verouk.
Veliki nastenski zemljevidi: **Haardt-Orožen, Palaestina**, na platnu v mapi K 16.—, s palicami K 18.—. **Žavürek, Palaestina aus der Vogelschau**, na platnu K 14.—. **Riess, Wandkarte von Palaestina**, na platnu K 9'12, s posebno razvijalno napravo K 10'80.
Biblične slike: **Slikovna biblija**, 40 barvanih slik. V pol platenem zavitku K 19'70, lak K 22'18, nalepljene K 41'10. **Wandbilder zum Unterricht in der biblischen Geschichte** (Schreiber-Esslingen), 30 barvanih podob K 9'60, na kartonu K 26'50. **Schnorr von Carolsfeld, Bilder aus der biblischen Geschichte**, 2 zbirki po 15 slik. Barvano à K 18.—, nebarvano à K 12.—. **Swoboda, Liturgische Wandtafeln**, 25 barvanih slik K 30.—, na kartonu K 54'50. **Helioplast**, stereoskopični aparat, K 4'80. Dobi se tudi zbirka geografičnih stereoskopih slik za verouk. (Cena slik K 2.—).

Zemljepisje.
Veliki nastenski zemljevidi: **Baur, Vojvodstvo Kranjsko**, na platnu v mapi K 16.—, s palicama K 18.—. **Haardt-Orožen, Nastenski zemljevid Evrope**, na platnu v mapi K 15.—, s palicama K 17.—. **Haardt-Orožen, Nastenski zemljevid polut**, na platnu v mapi K 18.—, s palicama K 20.—. **Haardt-Rutar-Orožen, Monarhija Avstro-Ogrska**, na platnu v mapi K 13.—, s palicama K 15.—. **Haardt, Schulwandkarte von Afrika**, na platnu v mapi K 10.—, s palicama K 12.—. **Haardt, Schulwandkarte von Asien**, na platnu v mapi K 18.—, s palicama K 20.—. **Haardt, Schulwandkarte von Amerika**, na platnu v mapi K 13.—, s palicama K 15.—. **Haardt, Schulwandkarte von Australien**, na platnu v mapi K 15.—, s palicama K 17.—.
Globusi: **Zemeljsko oblo**, premer 32 cm, na priprostem stojalu (slovensko) K 24.—, isto premer 22 cm, na priprostem stojalu 10'60. Dobijo se pa tudi večja in manjša obla po raznih cenah. **Zerlegbarer Globus, zweiteilig**, izdaja A s popolno opremo, premer 22 cm K 31.—, isto premer 32 cm K 54.—. **Taisto, izdaja B**, na priprostem stojalu, premer 22 cm K 17.—, isto premer 32 cm K 33.—. **Tellurium-Lunarium**, na priprostem stojalu šte. 1, K 30.—, šte. 2, K 48.—.
Hölsel, Geographische Charakterbilder für Schule und Haus, velika izdaja, 37 barvanih slik, 59 : 79 cm à K 4'80, nalepljeno à K 6.—.
Hölsel, Städtebilder (Paris, London, Wien, Prag, Berlin) 140 : 93 cm, v večbarvnem tisku à K 6.—.

Zgodovina.
Bilder zur oesterreichischen Geschichte, 7 podob, nalepljene K 3'60. **Bilder aus der Geschichte für Schule und Haus**, v barvotisku, 15 zvezkov à 4 podobe, cena enega zvezka K 14'40.

Naravoslovje.
Schreibers kolorierte Wandtafeln: 1. Teil: **Säugetiere**, 5 tabel na platnu v mapi K 10'80. 2. Teil: **Vögel**, 5 tabel, na platnu v mapi K 10'80. 3. Teil: a) **Reptilien, Amphibien etc.**, 5 tabel, na platnu v mapi K 10'80. 3. Teil: b) **Wandtafeln für den ersten naturkundlichen Unterricht**, 2 tabli, na platnu v mapi K 4'80. — **Schreiber, Naturgeschichtliche Wandbilder für den Anschauungsunterricht**, 2 serije po 20 barvanih podob K 7'20, nalepljene K 12.—.

Anatomija.
Eschner-Wenzel, Anatomische Wandtafeln, 4 podobe K 7.—. **Schreiber's Anatomische Wandtafeln in zerlegbaren Abbildungen**, 4 podobe na platnu v mapi K 30.—; dobijo se tudi posamezne table, in sicer: I. **Knochengüst**, III. **Nervensystem**, IV. **Blut- und Lymphgefäß-System** na platnu à K 3'60; II. **Muskulatur und Eingeweide** (razdeljivo) na platnu K 21.—. **Heinicke-Bretschneider, Dresdener Bilder gegen Alkohol**, 6 podob K 12.—.

Nazorni nauk.
Schreiber, Erster Anschauungsunterricht für die Jugend, 27 barvanih podob K 4'80, nalepljene K 12.—. **Schreiber, Arbeitsstätten und Werkzeuge der wichtigsten Handwerker**, 4 table na platnu v mapi K 9'60.

„Katol. Bukvarna“ v Ljubljani.

1918 3-2 **Stara, dobro idoča**
trgovina

z deželnimi pridelki se fakoj odda.
 Želi se tudi prodati k temu spadajoče
posestvo.
 Naslov pové upravništvo „Slovenca“.

Velik uspeh
 je doseglo naše avstrainsko milo brez sode
Manol

1281a 26-7 (zak. zav.)
 1/2 skatle K 1-1, 1/2 skatla K 2-2.
 v dosegu čiste, cvetoče polti, brez peg, lišajev,
 ogrcev itd. Najboljše sredstvo za roke!
Manol je edino in res preizkušeno, pri
 plemstvu splošno uporabljeno sredstvo, da
 se doseže zdrava in čista polt.
Tisoče priznanj!
 Dobiva se povsod! Zahtevajte Manol!
Glavna zaloga:
F. Vitek & Co., Praga, Vodna ulica.
 V Ljubljani naprodaj v drožerijah: Anton
 Kanc, A. Korbar, V. Wiebe.

OGLASI!
NEW-YORK in LONDON

nista priznanašala niti evropski ce-
 lini ter je vsika tovarna srebrna
 prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj
 proti majhnemu plačilu delavnih moči
 Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Po-
 šiljam torej vsakomur sledeče predmet-
 le proti temu, da se mi povrne
gl. 6-60 in sicer:
 6 komadov najfinejših namiznih ne-
 žev s pristno angleško klinjo;
 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic z
 anega komada.
 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih
 žlic;
 12 kom. amer. pat. srebrnih kavni-
 žlic;
 1 kom. amar. pat. srebrna zajemal-
 nica za juho;
 1 kom. amer. pat. srebrna zajemal-
 nica za mleko;
 6 kom. ang. Viktorija čašič za pod-
 klado;
 2 kom. efektnih namiznih svečnikov
 1 kom. cedilnik za čaj;
 1 kom. najfin. spalnice za sladkor.
 42 komadov skupaj samo **gl. 6-60**.

Vseh teh 42 predmetov je popre-
 stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj dobiti
 po tej minimalni ceni **gl. 6-60**. Ame-
 ričansko pat. srebro je znano, je skozi
 in skozi bela kovina, ki obdrži bojo
 srebra 24 let, za kar se garantuje.
 Najboljši dokaz, da leta inšerat ne te-
 melji na nikakršni slepariji, zavzru
 jem se s tem javno, vsakemu ne bi bilo
 dovolj vseh, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdo
 ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno
 garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno
 ženitovanjska in priložnostna darila
 kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v **1923 2**
A. HIRSCHBERG-a
 eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blag.
 na Dunaji II., Rembrandtstr.
 19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju,
 ali če se znesek naprej vpošlje.
 Cistilni prašek za njo 10 kr.
 Pristno le z zraven natisnjeno varst-
 veno znamko (zdrava kovina).
 Izvleček iz pohvalnih pisem.
 Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako
 zadovoljen. Ljubljana
 Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku
 S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.
 Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.
 Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako
 koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.
 Št. Pavel pri Preboldu.
 Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški sovavnik.
 S poslanim namiznim orodjem sem zelo zado-
 voljen. — Mihael Kovačević, ravnatelj pomožni uradov
 dež pri viadi v Sarajevu. — Sarajevo 22 okt 1904

Štefan Nagy
 trgovina z železnino
Ljubljana
 Vodnikov trg št. 5,
 pred škofijo
 priporoča
 svojo bogato zalogo
 pristno pozlačenih
nagrobni
križev
 po najnižjih
 cenah. 8-2
 1916

Stanje vlog 31. avg. 1905 **Preje: Gradišče št. 1,**
 čez 11 milijonov kron. **sedaj: Kongresni trg**
 št. 2, I. nadstr. **Denarni promet 31. avg.**
 l. 1905 čez 37 milj. kron.

Lastna glavница K 214.843-38.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delav-
 nik od 8. ure zjutraj do 1. ure po-
 poldan ter jih obrestuje po **4 1/2 %** brez kakega odbitka, tako, da
 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

• Stanje vlog 31. avg. 1905: K 11,531,564-77. Denarni promet do 31. avg. 1905: 37,419.749-55.
 Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.
 Za nalaganje po pošti se poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. septembra 1905.
Dr. Ivan Šusteršič,
 predsednik.

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
 podpredsednik.

Odborniki:
Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.
Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju. svet. trg. in obrt. zb. v Ljubljani.
Karol Pollak, tovarn. in pos. v Ljubljani.
Greg. Silbar, župnik na Rudniku.
Josip Jarc, veleposesnik v Medvodah.
Karol Kauschegg, veleposesnik v Ljubljani.
Ivan Pollak ml., tovarnar.
Dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani.
Frančišek Leskovic, hišni pos. in blag. Lj. pos.

1906 40-3

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu mi je čast najvljudneje naznaniti, da sem si osvojil
 znano in nanovo obnovirano

kavarno in gostilno

pri „Malem slonu“ v Vodmatu.

To podjetje je že od nekdanj na najboljšem glasu in se bom tudi jaz
 potrudil kar najbolje postreči vsem željam č. obiskovalcev, moje kavarnske in
 gostilne, in sicer z najboljšim Koslerjevim carskim pivom, z dolenskimimi,
 štajerskimi in vini v buteljkah, kakor ob vsakem dnevnem času z najokus-
 nejšimi gorkimi in mrzlimi jedili.

K obilni udeležbi vabi najvljudneje

Josip Carl

kavarnar in gostilničar.

1892 3-3

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19. II. stop. II. nadstr. (Medijatova hiša).

se priporoča preč. duhovščini za

izdelovanje

cerkvenih

para-

mentov.

Izdeluje cele ornate
 kazule v vseh liturgičnih
 barvah, plinjavale, obha-
 jilne burze, stole in vse
 za službo božjo potrebne
 stvari, priproste in najfineje,
 kakor se glasi naročilo, v
 svilnatem in zlatem veze
 nju. — Izdeluje tudi
 bandera in baldahine
 ter izvršuje vsakovrstno
 cerkveno perilo iz
 pristnega platna. Vporablja
 samo dobro blago, cene po
 megočnosti nizke, zagotavlja
 trpežno, vestno delo in hitro
 postrežbo. Prenovljenje sta-
 rih paramentov tudi jako-
 voljno prevzame.

239 26-17

Nepopačeno, snažno, zdravo in dvakrat na dan

sveže mleko

katero so dosedanji odjemalci priznali kot najboljše, dalje

sladko smetano

(Schlagrahm) in za kavo, **kislo smetano**, fino okusno vsak
 dan sveže

surovo čajno maslo, izvrstni sir

po »Trapistovem« načinu doma izdelan, **posneto mleko**,
 katero je zelo porabno in poceni za mlečne jedi, **kruh** itd.
 in druge mlečne izdelke vljudno priporoča

Prva ljubljanska mlekar
 V. Seliškar

Prešernove ulice št. 5, na Bregu št. 1.

Mleko in drugi mlečni izdelki iz moje mlekarne se prodajajo tudi v
 hiši g. Mahra, Vodnikov trg, filijalka g. I. I. Kantza.

Mleko se zjutraj pošilja tudi na dom.

K sezoni! **K sezoni!**

Fran Ševčič
 v Ljubljani, Židovske ulice št. 7
 priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih
 trocevnih in drugih
pušk
 kakor tudi **samokresov**
 ter sploh vseh lovskih potrebščin pri naj-
 nižjih cenah.
 Popravila se izvršujejo točno in najce-
 nejše. 1600 20-7
 Ceniki na zahtevo zastoj.

Odlkovan s
 častno diplomo
 in zlato svetinjo
 v Parizu 1905.

Ivan Triller

stavnbeni in umetni ključavničar na Bledu
 se priporoča za vsa v njegov stroko spa-
 dajoča, kta k **štedilniko**, umetni
dovršene ograje, obhajilne
mize, nagrobne križe, železna
vežna vrata, lestence, svetilke
 itd. v najtrpežnejši in najsolidnejši izdelavi
 po najnižjih cenah. 1189 9

Gostilna

z dvema vrtoma za zelenjavo, enim krasnim
 senčnim vrtom za goste, eno njivo in s
 koncesijo za žganje; ležečo ob treh cestah,
 edina v taisti in dveh zraven ležečih vaseh,
 komaj 10 minut iz trga, poslopje v dobrem
 stanu in gostilna dobro obiskana, se v Sa-
 vinjski dolini **proda** zaradi nakupa dru-
 zega prostora. Cena po dogovoru.
 Več pove upravništvo „Slovenca“.

Zahtevajte zastoj

In franko moj veliki, bogato ilustrirani
 glavni cenik z nad 100 slikami vseh
 vrst nikelnatih, srebrnih in zlatih ur
 z znamko Roskopf, Hahn, Omega,
 Schaffhausen, Glashütte kakor tudi vseh
 vrst solidnih zlatin in srebrnin po
 izvirnih tovarniških cenah.
 Nikel. remont. ura K 3-
 sist. Roskopf pat. ura 4-
 črna jekl. rem. ura 4-
 žvlč. izvir. Roskopf pat. ura 5-
 Goldin rem. ura „Luna“ kolesje 7-50
 srebr. „Gloria“ 7-60
 dvojni plašč 11-50
 oklep. verižica z riničico 2-50
 „na pero in karab.“ 15 gr. težka 9-50
 ura s kukovico K 8-50, budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3-
 švarcvaldska ura K 2-
 Za vsako uro štetno pismeno jamstvo!
 Nikak riziko! Zamena dovoljena, ali denar nazaj!
 Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu
 1077 (Brüx) št. 843, Češko. 100-29

Velik gostilniški

štedilnik

1814 3 **(Sparrherd)**
 prav malo rabljen se poceni proda pri
 Avgustu Jenkotu,
 peku v Ljubljani, Marija Terezije cesta 7.

Čisti samo s

Globus

čistilnim ekstraktom.
 Najboljše čistilo na svetu.

Mleko se zjutraj pošilja tudi na dom.

MAGGI-JEVA ZABELA

Je edino in staroznano sredstvo, da se pripravi slabim juham, omakam, ragu, sečivju itd. v hipu nepričakovano močan in prijeten okus. — Zeló izdatno, zato najse ne oddá prevedé.
Na prodaj je v vseh trgovinah kolonijalnega blaga in delikates pa dišav.
Steklenica od 50 v više. Izvirne steklenice se napolnjujejo prav cené.
909

Josip Hočevar
krojač v Celju, Kolodvorske ulice št. 5
se priporoča prečast. duhovščini in drugemu slav. občinstvu v izdelovanje

vsakovrstne obleke

iz trpežnega in solidnega blaga, po najnovejšem kroju po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo

Izgotovljene obleke, zimske in športne suknje, haveloke in palerine,

1948 10-1
za gospode in dečke v največji izbi po najnižjih cenah.

Sprejemem takoj

koncipijenta stenografa

s substitutijsko pravico,
in 1947 3-1

knjigovodjo.

Plačam po dogovoru.
Dr. Janko Brejc
odvetnik v Celovcu.

CVIČEK

lepo svetlordeč, liter po 23 in 25 kr ima naprodaj vinska zadruga v Leskovcu pri Krškem (postaja). 1952 1 Pišite kar g. kaplanu Fr. Vrhovcu.

Prejmeta se 1981 2-1

dva učenca v kleparsko obrt

hrana in stanovanje v hiši.
Jakob Fiegl, kleparski mojster
Rimska cesta št. 14. Ljubljana.

KLAVIR

dobro ohranjen, po nizki ceni prodaja zaradi pomanjkanja prostora
Fr. Petrič
naduč telj v Naklem.
1953 2-1

Nova hiša

11 let davka prosta, 4 stanovanja, vrt lep, pripravna za vsakršno obrt, med cestjem, 208 m² obsežno zemljišče, je zaradi družinskih razmer **takoj** pod ugodnimi pogoji naprodaj. — Poizve se pri g. Podgorelcu v Rožni dolini pri Ljubljani. 1942 2-1

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.
Fotopl. umet. zavod I. vrste.
V soboto zadnji dan razstave lepe ŠVICE.
Interlaken, Lauterbrunnen, Grindelwald.
Od nedelje 24. do vštetelega 30. septembra 1905:
Času primerno. ŠVEDSKO.
Izlet iz Stockholma ter zanimivo potovanje po Jamtlandu in Laplandu.
1938
Odpri vsak dan od 9 ure zjutraj do 12. in od 2. ure popoldne do 9. zvečer.
VSTOPNINA: Eno potovanje 40 vin. Dijaki, otroci in vojski od narednika nazaj 20 vin. Abonement-karte: 6 potovanj 2 K, 10 potovanj 3 K. Dijaki, društva, otroci in vojski polovico. — Sole in društva znižane cene!

Najcenejša pot za zdaj!!

„RED-STAR-LINE“ RDEČA ZVEZDA

v Ameriko

preko Antwerpna v New-York, Philadelphia.

Hitra in varna vožnja na moderno opravljenih, novih brzoparnikih te solidne družbe s pošteno in čisto postrežbo.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne liste dobite v Kolodvorskih ulicah št. 41, od južnega kolodvora na desno.

Za zastopstvo „Rdeče zvezde“:
Franc Dolenc

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v torek dopoldne, da prestopite pravočasno na barko v soboto zjutraj. Naši parniki — Finland Kronland, Vaderland, Zeeland vozijo do New Yorka osem dni. To je prino. **Ujjudnost, snaga in zdrava hrana** je na njih pri nas prvo in zadnje. **Red Star.**

581 27

DR. IVAN ORAŽEN

zdravnik v Ljubljani
opozarja na svoj

ortopedično-zdravilni zavod

v katerem se zdravi **raznovrstno skrivljenje hrbtenice, izbočen hrbet, neenake rame, neenaka ledja** itd.

Vse se izvršuje pod osebnim nadzorstvom dr. Oražna, ki daje pojasnila ob svojih ordinacijskih urah od 9.—10. dop. in od 2.—3. ure popoldne 1739 10-6

v Wolfovih ulicah št. 12, I. nadstropje.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri **želodčnih boleznih**, ublažujejo **katar**, urejajo **izmeček**, odpravijo **naduho**, **bolečine in krče**, pospešujejo in zboljšujejo **prebavo**, čistijo **kri in čreva**. **Preženo velike in male gliste** ter vse od glist izhajajoče bolezni. Deluje izoborno proti **hripavosti in prehlajenju**. Lečijo vse bolezni na **jetrih in slezih** ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako **mrzlico** in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja.
— Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:
1 ducat (12 steklenic) 4.— K. 4 ducate (48 steklenic) 14.60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8.— K. 5 ducatov (60 steklenic) 17.— K.
3 ducate (36 steklenic) 11.— K.

Imam na tisoče priznanih pisem, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Barentinčić, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanić, seljak itd.

Ustanovljena l. 1360. **Mestna lekarna, Zagreb**, Ustanovljena l. 1360.
Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka. 1310 20-12

Zdravje je največje bogastvo!

INDRA TEA

Najboljši čaj na svetu. 1927 30-2 Indra Tea Import Company, Trst.

Ceno Čaško posteljno perje

3 kg novega skubljenega K 9-60, boljšega K 12-; belega, jake mehkega, skubljenega K 18-; kron 24-; svetlobelega, mehkega, skubljenega K 30-; kron 36-; Pošilja se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštnih stroškov. **Benedikt Sachsel, Lebes 159 p. Plzen na Češkem.** 1793 D 6-3

Ali že veste?
Naróči se lahko tudi sama sobotna izdaja „Slovenca“
Stane le 7 K na leto

Odlikovano z zlato kolajno in častno diplomo v Parizu.

ANTON PRESKER

603 104-54
krojač v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 14

se priporoča preč. duhovščini in izdelovanje vsakovrstne **duhovniške obleke** iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo **izgotovljene obleke** posebno na haveloke v največji izbi po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Kašelj!

Kdor trpi na tem, naj vporablja edino preizkušene, omiljujoče in pristno okusne **Kaiser-jeve karamele za prsa**

2740 not. potrjenih spričeval dokazuje gotov uspeh pri kašlju, hripavosti, katru in žlezi. 712 36-9
Zavoj 20 in 40 vin. Pristen le z varstveno znamko „Tri Jelke“.
Zaloga v: orlovi lekarni, deželni lekarni pri Mariji Pomagaj in U. pl. Trnkoczy v Ljubljani, S. pl. Sladoviču v Novemestu in Fr. Wacha v Metliki.

GISSHÜBLER

naravno alkalična kislina

kot z zdravilni vreclec že stoletja znana v vseh boleznih

sapnih in prebavnih organov, pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstna za otroke, prebolele in mej nosečnostjo. **Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.**

Izvirnik: **Giesshübl Sauerbrunn**, telez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih serijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami iz tujine
Zaloga pri **Mihael Kastner-ju in Peter Lasnik-u** v Ljubljani 32 52-34

Pouk v italijanščini

sistem Berlitz.

Honorar 10 K mesečno. — Prijave do 29. t. m. Stari trg 20, I. nadstropje. 1936 3-2

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah 912 32 **F. HITI**
Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Dobi se povsod.

Ustanovljeno l. 1842.

Slikarja napisov
Stavb. in pohištvena pleskarja.
Velika zbirka dr. Schönfeldovih
barv v tubah za akadem. slikarje.
Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in komptolr: Telefon 154. Delavnica:
Miklošičeva cesta št. 6 Igriške ulice št. 8

Ustanovljeno l. 1842.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa v najino stroko spadajoče delo v me-tu in na deželi kot priznano reelno in fino po najnižjih cenah.

1966 52-44

1893 4-2

Hlodi.

Nova tovarna za lesne izdelke kupuje skozi celo sledeče hlode proti gotovini na kubični čevlj franko državni kolodvor Ljubljana:

Vrsta I. II.

Smrekove, jelkove, in borove hlode od 24 cm debeline naprej, dolgost 4, 5, 6, 7 in 8 metrov K —54 —52

Bukove hlode od 26 cm debeline naprej, dolgost 2.20 in 4.40 m K —48 —44

Hrastove hlode od 28 cm debelir naprej, dolgost od 2 m naprej K 1— —80

Tovarna za lesne izdelke.
Pisarna: Šelenburgove ulice št. 6

Udpisovana tuot v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
**blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, korsetlje, prte itd.**

vpliv vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Preobistite gospode prosim, da se blagovelo pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne avažujejo tujih tvrdk, druztev in potujočih agentov.

Zagotavljaje hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižje ceno, zastrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča 1555 26 24

Ana Hofbauer,
imejiteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posoda
v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

Kuharica

išče službe 1917 2-2

najraje h kakemu gosp. duhovniku.
Naslov pové upravništvo.

A. Persché

Liubljana 1647 51

Pred škofljo 21 zraven rotovža.

Priporoča svojo bogato zalogo v
**modnem in svilenem
blagu ter potrebščine
za krojače in šivilje.**

Največja izber
modernih kravt za dame in
gospode, ovratnikov, srajc,
nogavic, rokovic, čepic za
otroke, predpasnikov itd.
Modercl Izvrstne oblike!

Rane

vsake vrste se morajo skrbno varovati pred vsako nesnago,
ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Ze 40 let se je izkazalo mečilno vlačno mazilo, tako imenovano **praško domače mazilo** kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To vzdrzuje rane čiste, obvaruje iste, olajšuje vnetje in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 puščica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4 puščice, ali K 4-00 6 puščic poštine prosto na vsako postajo avstro-ogrske monarhije.

Vsi dell embalaže imajo zakonito deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga
B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“
Praga, Malá strana; ogei Nerudove ul. 203.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske, v Ljubljani se dobi pri gg. lekarnjih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardetschläger, J. Mayr.

431a 20-10

Originalni **SINGER**

Pazite na
tvorniško znamko.

šivalni stroji.

SINGER Co. delniška družba za šivalne stroje.
v Ljubljani sv. Petra cesta št. 6.

399 20-18

SODAR

le z dobrim spričevalom, oženjen ali samski, kateri bi moral opravljati tudi kletarska dela, se takoj sprejme v stalno službo. 1920 2

Mesečna plača po dogovoru.

Karol Lenče,
vinski trgovec v Laverci pri Ljubljani.

Marija Elsner
podučuje v
glasovirju

po metodi „Glasbene Matice“, lahko 2 do 3 v eni uri. 1889 2-2

Pojasnila na vprašanja od 8.—12. ure dopoldne v Frančiškanskih ulicah štey. 8, l. nadstropje, levo.

Franc Stupica

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1
zraven Figovca,

trgovina z železnino, poljedelskimi stroji in špecerijskim blagom
priporoča: 471 29

Portland- in Roman-cement, železniške šine in traverze za oboke, štorjo za stropce, strešni klej, izolirne ploščce, razne štedilnike in peči, kovanje za okna in vrata, kovanje za okna „Patent Avstrija“, železno, pocinjeno in cinkasto pločevino, mrežo za sejanje peska, mrežo in bodečo žico za ograjo, ter vse druge stavbene potrebščine, vodne žage, samokolnice, nagrobne križe, tehtnice in uteže.

orodje za mizarje, tesarje, kolarje, kovače in ključavničarje.

Navadne in stranske (Flügel) pumpe za vodo, pumpe za gnojnico, železne, pocinjene in svinčene cevi za napeljavo vode.

Ročke za mleko, stroje za posnemanje mleka, oprave za mlekarno, lične kletke, razno kuhinjsko opravo.

Velika zaloga **slamoreznic,** mlatilnic, gepeljnov, čistilnic, trijerjev, preš za grozdje in sadje, strojev za košnjo, plugov in bran.

Preproge za vozove, svetilke za kočije. Semena za poljedelce, poljski mavec, svetovnoznan redilni prašek za živino, korenine in fibris za izdelovanje ščeti in čopičev.

Vedno sveže špecerijsko blago in razne rudninske vode!
Podružnica v Kolodvorskih ulicah nasproti „Tišlerju“.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

Največja zaloga zgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke, velikanška izbira najnovejših modelov v konfekciji za gospe in deklice. 1846 6-5

Posebnost:
Vsakovrstne zelo praktične **obleke za šolarje**
po najnižjih cenah.

Gospodične

katero se želé izobraziti
v šivanju in krojnem risanju
1828 52-5 sprejema
Franja Jesih, Ljubljana, Stari trg 28.
Dobi se tudi
kroj po životni meri.

Zahtevajte pri nakupu 1320 39-13

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je
zajamčeno čisto
in brez vsake škodljive primesi.
Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva se povsod!